

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: <i>Podstawy wiedzy o uzależnieniach</i>	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat uzależnień we współczesnym świecie C2. Przekazanie wiedzy na temat udzielania pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym C3. Kształtowanie umiejętności zawodowych	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Wiedza ogólna na temat problemów społecznych Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Dyskusja Mk3. Case study	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Podstawowe zagadnienia dotyczące uzależnień - pojęcie, rodzaje, przyczyny, mechanizmy powstawania uzależnień T2. Alkoholizm jako choroba społeczna T3. Uzależnienie od środków psychoaktywnych T4. Uzależnienie od nikotyny T5. Współczesne uzależnienia: m. in. od internetu, hazardu, zakupoholizm, pracoholizm, piercing T6. Organizacja pomocy osobom uzależnionym – podstawy prawne, formy pomocy T7. Metody pomocy uzależnionym i ich skuteczność	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T8. Grupy wsparcia i samopomocy					
T9. Programy terapii współuzależnionych					
T10. Profilaktyka uzależnień					
Literatura podstawowa:					
1. Pospieszyl I., <i>Patologie społeczne</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2019;					
2. Grzegorzewska I., Cierpiąłkowska L., <i>Uzależnienia behawioralne</i> , Wydawnictwo PWN, Warszawa 2018,					
3. Miller W.R, Forcehimes A.A., Zweben A., <i>Terapia uzależnień</i> . Podręcznik dla profesjonalistów, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2014.					
Literatura uzupełniająca:					
1. Jarema M. (red.), <i>Uzależnienia i substancje psychoaktywne w praktyce lekarza POZ</i> , Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Stryków 2018;					
2. Jędrzejko M., Netczuk-Gwoździwicz M., <i>Człowiek wobec uzależnień. Wybrane problemy</i> , Oficyna Wydawnicza ASPRA-JR, Warszawa 2014.					
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):					
F1 obecność i przygotowanie do zajęć					
P1 prace zaliczeniowa - analiza przypadku					
P2 test					
Efekty uczenia się dla przedmiotu ²					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się				Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat rodzajów, przyczyn, mechanizmów i skutków podstawowych uzależnień.				K_W01
E2_W	Student zna podstawy prawne oraz metody i formy pomocy uzależnionym.				K_W13 K_W01
E3_W	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat współuzależnienia.				K_W01
E4_U	Student potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną w działalności pedagogicznej.				K_U03 K_U01
E5_K	Ma przekonanie o konieczności profesjonalnego zachowania się wobec osób uzależnionych.				K_K10
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	KW_01 KW_13	C1	T1 – T5	Mk1, Mk2	F1, P2
E2_W	KW_01 KW_13	C2	T6	Mk1, Mk2	F1, P2

² Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E3_W	K_W01	C1, C2	T8 – T9	Mk1, Mk2	F1, P2
Umiejętności					
E4_U	K_U01 K_U03	C3	T1 – T10	Mk2, Mk3	F1, P1
Kompetencje					
E5_K	K_K10	C1 – C3	T1 – T10	Mk1 – Mk3	F1, P1, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	20
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku:	
PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj modułu: B_grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Współczesne systemy religijno-cywilizacyjne	
Cele kształcenia C1. Zapoznanie studentów ze wiedzą ta temat współczesnych wyzwań i zagrożeń związanych z rozwojem cywilizacji C2. Przekazanie wiedzy z zakresu kultury i wyznaczników jej funkcjonowania C3. WYROBIENIE umiejętności stosowania i wykorzystania wiedzy teoretycznej w działalności zawodowej, WYKSZTAŁCENIE umiejętności prowadzenia konstruktywnej dyskusji	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Ogólna wiedza socjologiczna Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Dyskusja moderowana Mk3. Analiza tekstów	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Mapa myślenia T2. Myślenie krytyczne T3. Społeczeństwo masowe T4. Kultura masowa T5. Przewrót w systemie wartości T6. Społeczna słabość i odpowiedzialność T7. Polityka i prawda	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T8. Kultura a cywilizacja T9. Kultura, religia, wiara T10. Zagrożenia cywilizacyjne T11. Kłamstwo		
Literatura podstawowa: 1. Gadacz T., <i>Kryzys "europejskiego człowieczeństwa"</i> , (w) Karl Jaspers: człowiek w epoce przełomu, red. Piecuch K., Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2013; 2. Gadacz T., <i>Pięć koncepcji dialogu</i> , „Kwartalnik Pedagogiczny”, Kraków 2015, nr 2.		
Literatura uzupełniająca: 1. Malinowski J.A., <i>Młodzież wobec wyzwań cywilizacyjnych – nowe zadania dla profilaktyki społecznej</i> , ps://repozytorium.umk.pl/bitstream/handle/item/2606/JAM_2014_01 Mlodziez.pdf?sequence=1		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 przygotowanie do zajęć P1 prace zaliczeniowa P2 test		
Efekty uczenia się dla przedmiotu²		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna podstawowe elementy rozwoju cywilizacji.	K_W02 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07
E2_W	Student zna relacje zachodzące między procesami, strukturami i instytucjami społecznymi oraz między ich elementami we współczesnym społeczeństwie.	K_W02 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07
E3_U	Student posiada umiejętności niezbędne do prowadzenia konstruktywnej dyskusji.	K_U01 K_U02 K_U10 K_U12
E4_K	Student jest świadomy wielowymiarowości i wieloaspektowości życia we współczesnych społeczeństwach, co wpływa na rozumienie współczesnych procesów społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturowych.	K_K03 K_K04
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny		

² Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W02 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07	C1	T3 – T11	Mk1	F1, P2
E2_W	K_W02 K_W03 K_W04 K_W05 K_W06 K_W07	C1	T3 – T11	Mk1	F1, P2
Umiejętności					
E3_U	K_U01 K_U02 K_U10 K_U12	C3	T1 – T11	Mk2 – Mk3	F1, P1
Kompetencje					
E4_K	K_K03 K_K04	C1 – C3	T1 – T11	Mk1 – Mk3	F1, P1, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	75
Liczba punktów ECTS		3	3

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Stres, kryzys, psychopatologia	
Cele kształcenia C1 Przekazanie studentom wiedzy na temat stresu, kryzysu i psychopatologii C2 Zapoznanie studentów z zakresem działania terapeuty środowiskowego w zakresie współpracy z pacjentem dotyczącej radzenia sobie w sytuacjach trudnych C3 Kształtowanie umiejętności pracy w środowisku	
Przedmiot wprowadzający: Wprowadzenie do psychologii Wprowadzenie do psychologii	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student zna podstawową terminologię używaną w psychologii Ws2 Student zna podstawowe zasady współżycia w grupie i kieruje się etyką zawodową Ws3 Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Dyskusja Mk3 Burza mózgów Mk4 Metoda projektu Mk5 Case study	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Stres, fizjologiczna i patologiczna reakcja na stres (eustres i dystres, następstwa) T2. Kryzys: fazy reakcji kryzysowej, znaczenie kryzysów w życiu człowieka T3. Interwencja kryzysowa T4. Psychopatologia 1: podstawowe objawy zaburzeń psychicznych T5. Psychopatologia 2: podstawowe zespoły zaburzeń psychicznych T6. Grupowa terapia treningowa T7. Zasady komunikacji. Decyzje w sytuacjach obciążających i ryzykownych. Asertywność T8. Praktyka interwencji kryzysowej. Radzenie sobie ze stresem, agresja, wrogością T9. Kontakt z pacjentem: słuchanie i rozumienie	

T10. Kontakt z pacjentem: ocena stanu psychicznego**Literatura podstawowa:**

1. Bronowski P., Kaszyński H., Maciejewska O., *Kryzys psychiczny*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2019;
2. Heszen I., *Psychologia stresu*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016;
3. Sęk H., Cieslak R., (red.), *Wsparcie społeczne stres i zdrowie*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2016;
4. Rosenhan D.L., Elaine W.F., Seligman M.E., *Psychopatologia*, Wydawnictwo Zys i S-ka, Warszawa 2017;
5. Perzanowski A., *Daremność i Nadzieja Psychiatryczna Opieka Rodzinna W Perspektywie Antropologicznej*, Oficyna Naukowa Ewa Pajestka-Kojder, Warszawa 2018;
6. Prot-Klinger K., *Psychiatria środowiskowa między romantyzmem a pozytywizmem — próba integracji podejść*, (w) Czasopismo Psychiatria, tom 10, nr 3 – 4, 2013;
7. *Koncepcja rozwoju środowiskowej opieki psychiatrycznej i planu umiejscowienia centrum zdrowia psychicznego na terenie województwa podkarpackiego w latach 2020-2022*, Filia Podkarpacka Sekcji Psychiatrii Środowiskowej i Rehabilitacji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Rzeszów 2020;
8. Fisher J., *Terapia osób, które przetrwały traumy złożone*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017;
9. Peseschkian N., *Pozytywna terapia rodzin. Rodzina w roli terapeuty*, Wydawca Continuo, Warszawa 2015;
10. Wachtel P.L., *Komunikacja terapeutyczna*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013;
11. Hayes S.C., Strosahl K.D., Wilson K.G., *Terapia akceptacji i zaangażowania*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013;
12. Ravensdale B., *Terapia Wielowymiarowa*, Wydawnictwo Biały Wiatr, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Heszen-Celińska I., Sęk H., *Psychologia zdrowia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021;
2. Bell P.A., Greene T.H.C., Fisher J.D., Baum A., *Psychologia środowiskowa*, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2004;
3. Formański J., *Psychologia środowiskowa*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):**F1** Ocena aktywności studenta podczas dyskusji**F2** Ocena projektów grupowych**P1** Kolokwium**Efekty uczenia się dla przedmiotu³**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym definicję i znaczenie stresu i kryzysu w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka, zna reakcje na stres, fazy reakcji kryzysowej oraz	K_W01

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

³ Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

	podstawowe objawy i zespoły zaburzeń psychicznych.	
E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym zakres funkcjonowania terapeuty środowiskowego w odniesieniu do udzielenia pomocy i wsparcia pacjentowi będącemu w sytuacji dla niego trudnej.	K_W06
E3_U	Student potrafi scharakteryzować pojęcie stresu i kryzysu oraz ich znaczenie w prawidłowym funkcjonowaniu człowieka, potrafi wskazać typowe i nietypowe reakcje na stres, omawia fazy reakcji kryzysowej oraz podstawowe objawy i zespoły zaburzeń psychicznych.	K_U03
E4_U	Student potrafi w sposób poprawny, spójny i logiczny omówić rolę, zadania i wyzwania stojące przed terapeutą środowiskowym w sytuacji wymagającej od niego podjęcia działań niezbędnych dla wsparcia pacjenta.	K_U06 K_U03
E5_U	Student potrafi komunikować się w sposób jasny i klarowny z wykorzystaniem, odpowiednich do sytuacji, zasad komunikacji.	K_U06
E6_U	Student potrafi nawiązać kontakt z pacjentem w celu jego wysłuchania i zrozumienia oraz oceny jego stanu psychicznego.	K_U16
E7_K	Student jest gotowy do podejmowania działalności zawodowej zgodnie z zasadami etycznymi.	K_K01

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1 – T5	Mk1	P1
E2_W	K_W06	C2	T6 – T10	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U03	C3	T1 – T5	Mk2 – Mk5	F1, F2
E4_U	K_U06 K_U03	C3	T6 – T10	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U06	C3	T6 – T10	Mk2 – Mk5	F1, F2
E6_U	K_U16	C3	T6 – T10	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					

E7_K	K_K01	C1 – C3	T1 – T10	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia		40	20		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15		
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin				75	
Liczba punktów ECTS				3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	<i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Sposoby rozwiązywania konfliktów	
Cele kształcenia C1 Zapoznanie studentów z problematyką negocjacji i mediacji podczas rozwiązywania konfliktów C2 Przekazanie wiedzy na temat podstaw teorii konfliktu C3 Kształtowanie umiejętności wyboru odpowiedniego sposobu rozwiązywania konfliktów w zależności od rodzaju konfliktu i etapy jego rozwoju C4 Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Case study Mk3. Dyskusja Mk4. Metoda problemowa	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Teoria konfliktu; a) Pojęcie konfliktu, jako jednej z podstawowych relacji społecznych; b) Sposoby reagowania jednostki na konflikt; c) Rozstrzyganie a rozwiązywanie sporów; d) Rodzaje konfliktów T2 Alternatywne sposoby rozwiązywania sporów (<i>ADR-Alternative Dispute Resolution</i>) a) Geneza powstania i historia rozwoju ADR; b) Formy ADR (podstawowe i złożone); c) Przyczyny upowszechniania się ADR jako alternatywy dla procesów sądowych; T3 Negocjacje a) Istota i model negocjacji; b) Style negocjacji c) Techniki negocjacji;	

d) Komunikacja w negocjacjach.

T4 Mediacje

- a) Istota mediacji (mediacja jako „negocjacje wzbogacone”);
- b) Cechy i model przebiegu mediacji;
- c) Style prowadzenia mediacji;
- d) Praktyka mediacji w Polsce
- e) Komunikacja w mediacjach.

T5 Minimediacje

Literatura podstawowa:

1. Gmurzyńska E., Morek R., *Mediacje. Teoria i praktyka*, Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2018;
2. Kalisz A., Zienkiewicz A., *Mediacja sądowa i pozasądowa. Zarys wykładu*, Wolters Kluwer 2014;
3. *Sztuka skutecznego prowadzenia mediacji i negocjacji. Zagadnienia psychologiczne i komunikacyjne*, opracowanie zbiorowe, Warszawa 2013;
4. Bargiel-Matusiewicz K., *Negocjacje i mediacje*, Warszawa 2014;
5. Dworaczek K., *Minimediacje z dziećmi. O dzieleniu się, docenianiu, przepraszaniu i świętowaniu*, Wydawnictwo LektorKlett Klett Sprachen GmbH

Literatura uzupełniająca:

1. Gójska A., Huryn V., *Mediacja w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych*, Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2007
2. Jabłońska-Bonca J., *Prawnik a sztuka negocjacji i retoryki*, Warszawa 2003.
3. Kamiński J., *Negocjowanie. Techniki rozwiązywania konfliktów*, Warszawa 2003.
4. Fisher R., Ury W., Patton B., *Dochodząc do „tak”. Negocjowanie bez poddawania się*, Warszawa 2004.
5. Chęłpa S., Witkowski T., *Psychologia konfliktów. Praktyka radzenia sobie ze sporami*, Warszawa 2004.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, istotę teorii konfliktu oraz zakres wiedzy na temat alternatywnych sposobów rozwiązywania konfliktów.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym techniki negocjacji i mediacji.	K_W01
E3_U	Student potrafi scharakteryzować rodzaje konfliktów i sposoby reagowania w sytuacjach konfliktowych, potrafi zidentyfikować przyczyny konfliktu i dobrać odpowiedni sposób jego rozwiązania.	K_U02
E4_U	Student potrafi negocjować, dobiera odpowiednie – do rodzaju i poziomu konfliktu – style i techniki negocjacyjne.	K_U08

E5_U	Student potrafi rozwiązywać konflikty przyjmując rolę mediatora.				K_U18
E6_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu pomocy w rozwiązywaniu konfliktów.				K_K08
E7_K	Student jest gotów do postępowania w sposób etyczny w pracy środowiskowej.				K_K04
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C2	T1, T2	Mk1	P1
E2_W	K_W01	C1	T3, T4, T5	Mk1, Mk4	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C3	T1, T2	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U08	C3	T3	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U18	C3	T4, T5	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K08	C1 – C4	T1 – T5	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K04	C1 – C4	T1 – T5	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia I stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: <i>Komunikacja interpersonalna</i>	
Cele kształcenia C1. zapoznanie studentów z podstawową wiedzą o komunikacji interpersonalnej C2. kształtowanie umiejętności komunikowania się z członkami grupy i z całą grupą zarówno w aspekcie werbalnym jak i niewerbalnym C3. możliwości zastosowania zdobytej wiedzy i umiejętności w życiu codziennym i zawodowym	
Przedmiot wprowadzający: brak	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Umiejętności społeczne	
Metody kształcenia: Mk1 Opis Mk2 Praca metodą cyklu uczenia się D. Kolba Mk3 Case study Mk4 Dyskusja Mk5 Filmy szkoleniowe	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Wstęp do komunikacji interpersonalnej T2. Sposoby, typy i formy komunikacji T3. Komunikacja werbalna i niewerbalna – jej znaczenie w kontaktach społecznych T4. Rodzaje słuchania – aktywne, nierefleksyjne, empatyczne T5. Bariery w komunikacji T6. NVC w relacjach międzyludzkich	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T7. Zasady efektywnej komunikacji

Literatura podstawowa:

1. Nowak A., Stanek A., *Kompetencje personalne i społeczne. Jak je rozwijać?*, Wydawnictwo EDICON, Warszawa 2018;
2. Jaworowicz M., Jaworowicz P., *Skuteczna komunikacja w nowoczesnej organizacji*, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2017;
3. Morreale S.P., Spitzberg B.H., Barge J.K., *Komunikacja między ludźmi*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2015;
4. Rosenberg M.B., *Porozumienie bez przemocy. O języku życia*, Wydawnictwo Czarna Owca, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. Stewart J., *Mosty zamiast murów Podręcznik komunikacji interpersonalnej*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012;
2. Sikorski W., *Niewerbalna komunikacja interpersonalna*, Warszawa 2013, Difin.
3. Nęcki Z., *Komunikacja międzyludzka*, Kraków 2000, WPB.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 obecność i przygotowanie do zajęć

P1 prace zaliczeniowe

P2 egzamin

Efekty uczenia się dla przedmiotu²

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat komunikacji interpersonalnej, zna jej sposoby, formy i typy.	K_W01
E2_W	Student zna, w stopniu pogłębionym, rolę komunikacji w budowaniu relacji opartych na porozumieniu bez przemocy w różnych grupach społecznych.	K_W04
E3_U	Student potrafi komunikować się w sposób efektywny, z różnymi osobami, również ze specjalistami z innych dyscyplin naukowych.	K_W02
E4_U	Student posiada umiejętności wykorzystania technik aktywnego słuchania w budowaniu porozumienia bez przemocy.	K_W03
E5_K	Student ma świadomość różnorodności w grupie, podejmuje współpracę szanując postawy innych.	K_W01

² Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2, T3,	Mk1, Mk3, Mk4	F1, P2
E2_W	K_W04	C1	T4, T5, T6, T7	Mk1, Mk3, Mk4	F1, P2
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C2	T1, T2, T3, T7	Mk2, Mk3, Mk4, Mk5, Mk6	F1, P1, P2
E4_U	K_U03	C2	T4, T5, T6, T7	Mk2, Mk3, Mk4, Mk5	F1, P1, P2
Kompetencje					
E5_K	K_K01	C1 – C3	T1 – T7	Mk1, Mk2, Mk3, Mk4, Mk5	F1, P1, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Warsztat			
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	15	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	10	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	75
Liczba punktów ECTS		3	3

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Zarządzanie zasobami ludzkimi w środowisku lokalnym	
Cele kształcenia C1 Zapoznanie studentów z problematyką zarządzania zasobami ludzkimi C2 Przekazanie wiedzy na temat podstaw teorii ZSL i środowiska lokalnego C3 Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów z obszaru ZSL w środowisku lokalnym C4 Kształtowanie kompetencji zawodowych ZSL w środowisku lokalnym	
Przedmiot wprowadzający: podstawy zarządzania	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Istota zarządzania zasobami ludzkimi a środowisko lokalne a) Pojęcie ZSL i środowiska lokalnego b) Uwarunkowania ZSL w środowisku lokalnym c) Funkcje ZSL w środowisku lokalnym T2. Pozyskiwanie pracownika w środowisku lokalnym a) Planowanie i charakterystyka rekrutacji b) Zasady i rodzaje rekrutacji tradycyjnej i nowoczesnej c) Wady i zalety różnych typów rekrutacji T3 Selekcja pracowników jako konsekwencja rekrutacji w środowisku lokalnym a) Sylwetka pracownika b) Zasady i przebieg selekcji pracowniczej c) Ocena pracownicza – istota, zasady, rodzaje, przebieg, skutki T4 Motywowanie i kontrolowanie pracowników środowisku lokalnym a) Istota, uwarunkowania motywacji b) Motywacja ekonomiczna	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

- c) Motywacja pozaekonomiczna
- d) Proces kontrolowania i rodzaje kontroli pracownika

T5 Utrzymanie pracownika w organizacji działającej w środowisku lokalnym

- a) Budowanie ścieżki kariery
- b) System szkoleń pracowniczych
- c) Rola komunikacji

Literatura podstawowa:

1. Armstrong M., Zarządzanie ludźmi, Dom Wydawniczy REBIS, Poznań 2007.
2. Pocztowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie – procesy – metody, PWE, Warszawa 2003.
3. Pocztowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategie – procesy – metody, PWE, Warszawa 2003.
4. Golnau W., (pod red.), Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wydawnictwa Fachowe CeDeWu, Warszawa 2004
5. red. Jolanty Polakowskiej-Kujawy: *Socjologia ogólna: wybrane problemy*. Warszawa: Oficyna Wydawnicza SGH, 2007

Literatura uzupełniająca:

1. Schwan J., Seipel S., Marketing kadrowy, Wyd. Beck, Warszawa, 2002
2. Steinmann H., Schreyoegg G. Zarządzanie, Wrocław 2001
3. Zbiegień-Maciąg L. (red.), Zarządzanie pracownikami, Wyd. AGH, Kraków, 2003
4. Zbiegień-Maciąg L., Marketing personalny, Wyd. Business Press, Warszawa 1996
5. Kowal R, Palka K., Środowisko lokalne i jego rola w aktywizowaniu społeczności, Wszechnica Świętokrzyska, Kielce

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, istotę teorii ZZL i istotność środowiska lokalnego.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym zasady ZZL.	K_W01
E3_U	Student potrafi scharakteryzować etapy procesu zarządzania zasobami ludzkimi uwzględniając kontekst środowiska lokalnego.	K_U02
E4_U	Student potrafi dobierać sposoby rekrutowania pracownika, potrafi organizować selekcję i ocenę pracownika oraz potrafi wskazać sposoby utrzymania pracownika w organizacji	K_U09
E5_U	Student potrafi komunikować się w środowisku lokalnym	K_WU15

E6_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu doskonalenia zasad ZZL w środowisku lokalnym .				K_K05
E7_K	Student jest gotów do postępowania w sposób etyczny w pracy środowiskowej.				KK_04
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_0W1	C1	T1	Mk1, Mk3	P1, F2
E2_W	K_W01	C2	T2 – T5	Mk1, Mk3	P1, F2
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C3	T1	Mk2, Mk3	F1, F2
E4_U	K_U09	C3	T1	Mk2, Mk3	F1, F2
E5_U	K_U15	C3	T1	Mk2, Mk3	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T5	Mk1 – Mk3	P1, F1, F2
E7_K	K_K04	C1 – C4	T1 – T5	Mk1 – Mk3	P1, F1, F2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>lektorat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Język angielski	
Cele kształcenia C1 Utrwalenie dotychczasowych umiejętności językowych studenta C2 Rozwijanie sprawności mówienia, rozumienia tekstu mówionego i pisanego oraz pisanie w języku obcym C3 Przekazanie wiedzy w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego w dziedzinie Pedagogiki i dyscyplinach pokrewnych C4 Utrwalenie nawyku systematycznej pracy własnej	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student ma podstawowe wiadomości w zakresie struktur gramatycznych i słownictwa języka obcego Ws2 Student potrafi w stopniu podstawowym wykorzystywać nabytą wiedzę teoretyczną do formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku obcym	
Metody kształcenia: Mk1 Metoda komunikacyjna: studenci pracują w parach i małych grupach przekazując sobie potrzebne informacje w języku obcym Mk2 Metoda gramatyczno – tłumaczeniowa Mk3 Metoda indukcyjna: student formułuje reguły i zasady w oparciu o przedstawione przykłady Mk4 Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie wiadomości w zakresie następujących struktur gramatycznych: - czasy przeszłe, teraźniejsze i przyszłe - czasowniki modalne - stopniowanie przymiotników - okresy warunkowe	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

- liczebniki - rodzajniki - konstrukcje gerundialne i bezokolicznikowe - mowa zależna - strona bierna - czasowniki frazowe T2 Powtórzenie, utrwalenie i poszerzenie wiadomości w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego. T3 Rozwinięcie umiejętności w zakresie rozumienia tekstu mówionego i pisanego T4 WYROBIENIE umiejętności formułowania oraz wyrażania opinii i przemyśleń w języku obcym T5 WYROBIENIE umiejętności w zakresie referowania przeczytanych i wysłuchanych tekstów T6 Rozwinięcie umiejętności samodzielnej pracy z materiałem w języku obcym

Literatura podstawowa: 1. C. Oxenden, C. Latham-Koenig, <i>New English File Pre-Intermediate</i>, OUP 2010. 2. C. Oxenden, C. Latham-Koenig, <i>New English File Intermediate</i>, OUP 2010.

Literatura uzupełniająca: 1. R. Murphy, <i>English Grammar In Use</i>, OUP 2014 2. Strony internetowe o tematyce pedagogiczno-psychologicznej w języku angielskim
--

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 ocena aktywności studenta na zajęciach F2 ocena wykonanej pracy domowej P1 kolokwium P2 egzamin końcowy
--

Efekty uczenia się dla przedmiotu ³		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice w języku angielskim.	K_W01
E2_U	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając ze źródeł w języku angielskim.	K_U04
E3_U	Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji w języku angielskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U07
E4_K	Student rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się.	K_K01

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	KW_01	C3	T2	Mk1, Mk2	P1, P2

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

Umiejętności					
E2_U	KU_04	C2, C4	T3, T6	Mk3, Mk4	F1, F2, P1
E3_U	KU_07	C1, C2, C3	T1, T2, T3, T4, T5	Mk1, Mk2	F1, P1,P2
Kompetencje					
E4_K	KK_01	C1 – C4	T1 – T6	Mk2, Mk3	F2
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia					
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat		225	185		
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	20		
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	20		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		20		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	5		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin		250			
Liczba punktów ECTS		10			

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>lektorat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Język niemiecki	
Cele kształcenia C1 Zapoznanie studentów z zasadami tworzenia struktur gramatycznych i leksykalnych w języku niemieckim C2 Przekazanie wiedzy na temat zasad tworzenia wypowiedzi w języku niemieckim C3 Przekazanie wiedzy w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego w dziedzinie pedagogiki i dyscyplinach pokrewnych C4 WYROBIENIE umiejętności stosowania nabytej wiedzy w wypowiedziach ustnych i pisemnych w grupach oraz indywidualnie C5 WYROBIENIE umiejętności samodzielnej pracy z tekstem w języku niemieckim C6 Utrwalenie nawyku systematycznej pracy własnej poprzez regularne prace domowe	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student ma podstawowe wiadomości w zakresie struktur gramatycznych i słownictwa języka obcego Ws2 Student potrafi w stopniu podstawowym wykorzystywać nabytą wiedzę teoretyczną do formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku obcym	
Metody kształcenia: Mk1 Metoda komunikacyjna: studenci pracują w parach i małych grupach przekazując sobie potrzebne informacje w języku obcym Mk2 Metoda gramatyczno – tłumaczeniowa Mk3 Metoda indukcyjna: student formułuje reguły i zasady w oparciu o przedstawione przykłady Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda audiowizualna	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie wiadomości w zakresie następujących struktur gramatycznych:	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

- czas przeszły, teraźniejszy i przyszły
- czasowniki modalne
- bezokoliczniki czasowników, koniugacja
- stopniowanie przymiotników
- liczebniki
- rzeczowniki-formy gramatyczne , liczba pojedyncza i mnoga
- zaimki
- przysłówki
- przyimki
- strona bierna

T2 Powtórzenie, utrwalenie i poszerzenie wiadomości w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego.

T3 WYROBIEŃCIE UMIEJĘTNOŚCI W ZAKRESIE rozumienia tekstu mówionego i pisanego

T4 WYROBIEŃCIE UMIEJĘTNOŚCI formułowania oraz wyrażania opinii i przemyśleń w języku obcym

T5 WYROBIEŃCIE UMIEJĘTNOŚCI w zakresie referowania przeczytanych i wysłuchanych tekstów

T6 WYROBIEŃCIE UMIEJĘTNOŚCI samodzielnej pracy z materiałem w języku obcym

Literatura podstawowa:

1. R. M. Dallapiazza, E. von Jan, T. Schönherr, C. Badstübner- Kizik, D. Olszewska, *Tangram 1A, Tangram 1B*, Hueber, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. H. Buscha, *Deutsche Grammatik- ein Handbuch für den Ausländerunterricht*, Langenscheidt, Warszawa 2008.
2. E. M. Rostek, *Deutsch Effektiv. Tematyczny słownik polsko-niemiecki*, Wagros, Warszawa 2012

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 Ocena aktywności studenta podczas zajęć

F2 Kolokwium

P1 Egzamin pisemny

Efekty uczenia się dla przedmiotu³

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice w języku niemieckim.	K_W01
E1_U	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając ze źródeł w języku niemieckim.	K_U04
E2_U	Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji w języku niemieckim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U07
E1_K	Student rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się.	K_K01

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
---------------------------	--	---	---	--	---

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

Wiedza					
E1_W	K_W01	C3	T2	Mk1, Mk2, Mk5	P1, P2
Umiejętności					
E1_U	K_U04	C2, C4, C5, C6	T3, T6	Mk3, Mk4	F1, F2, P1
E2_U	K_U07	C1, C2, C3, C5, C6	T1, T2, T3, T4, T5	Mk1, Mk2	F1, P1,P2
Kompetencje					
E1_K	K_K01	C1 – C6	T1 – T6	Mk2, Mk3	F2
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia					
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat		225	185		
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	20		
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	30		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin				250	

Liczba punktów ECTS	10
----------------------------	-----------

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>lektorat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Język rosyjski	
Cele kształcenia C1 Zapoznanie studentów z zasadami tworzenia struktur gramatycznych i leksykalnych w języku rosyjskim C2 Przekazanie wiedzy na temat zasad tworzenia wypowiedzi w języku rosyjskim C3 Przekazanie wiedzy w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego w dziedzinie pedagogiki i dyscyplinach pokrewnych C4 Wyrobienie umiejętności stosowania nabytej wiedzy w wypowiedziach ustnych i pisemnych w grupach oraz indywidualnie C5 Wyrobienie umiejętności samodzielnej pracy z tekstem w języku rosyjskim C6 Utrwalenie nawyku systematycznej pracy własnej poprzez regularne prace domowe	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student ma podstawowe wiadomości w zakresie struktur gramatycznych i słownictwa języka obcego Ws2 Student potrafi w stopniu podstawowym wykorzystywać nabytą wiedzę teoretyczną do formułowania wypowiedzi ustnych i pisemnych w języku obcym	
Metody kształcenia: Mk1 Metoda komunikacyjna: studenci pracują w parach i małych grupach przekazując sobie potrzebne informacje w języku obcym Mk2 Metoda gramatyczno – tłumaczeniowa Mk3 Metoda indukcyjna: student formułuje reguły i zasady w oparciu o przedstawione przykłady Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda audiowizualna	
Program kształcenia (treści nauczania):	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

T1 Powtórzenie, utrwalenie i rozszerzenie wiadomości w zakresie następujących struktur gramatycznych: - czas przeszły, teraźniejszy i przyszły - czasowniki modalne - bezokoliczniki czasowników, koniugacja - stopniowanie przymiotników - liczebniki - rzeczowniki-formy gramatyczne , liczba pojedyncza i mnoga - zaimki - przysłówki - przyimki - strona bierna T2 Powtórzenie, utrwalenie i poszerzenie wiadomości w zakresie słownictwa ogólnego i specjalistycznego. T3 WYROBIEŃCIE umiejętności w zakresie rozumienia tekstu mówionego i pisanego T4 WYROBIEŃCIE umiejętności formułowania oraz wyrażania opinii i przemyśleń w języku obcym T5 WYROBIEŃCIE umiejętności w zakresie referowania przeczytanych i wysłuchanych tekstów T6 WYROBIEŃCIE umiejętności samodzielnej pracy z materiałem w języku obcym		
Literatura podstawowa: 1. Pado A., <i>Start.ru</i> , Warszawa 2008. 2. Dosz J., Gregorczyk J., Szubska J., <i>Экспедиция, Warszawa 2002</i>		
Literatura uzupełniająca: 1. Cieplicka M., Torzewska D.,, <i>Русский язык</i> Kompendium tematyczno-leksykalne 1 i 2,Poznań 2008 2. Dobrowolski J., <i>Тысовка русский язык XX I</i> ,Warszawa 2003		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 Ocena aktywności studenta podczas zajęć F2 Kolokwium P1 Egzamin pisemny		
Efekty uczenia się dla przedmiotu³		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna elementarną terminologię używaną w pedagogice w języku rosyjskim.	K_W01
E1_U	Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę korzystając ze źródeł w języku rosyjskim.	K_U04
E2_U	Student ma rozwinięte umiejętności w zakresie komunikacji w języku rosyjskim na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	K_U07
E1_K	Student rozumie potrzebę ciągłego doskonalenia się.	K_K01
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny		

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C3	T2	Mk1, Mk2, Mk5	P1, P2
Umiejętności					
E1_U	K_U04	C2, C4, C5, C6	T3, T6	Mk3, Mk4	F1, F2, P1
E2_U	K_U07	C1, C2, C3, C5, C6	T1, T2, T3, T4, T5	Mk1, Mk2	F1, P1,P2
Kompetencje					
E1_K	K_K01	C1 – C 6	T1 – T6	Mk2, Mk3	F2
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia					
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat		225	185		
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury				
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	30		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń	10	20		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15		

	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		250	
Liczba punktów ECTS		10	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Rola, zadania i wyzwania terapeuty środowiskowego	
Cele kształcenia C1 Przekazanie studentom wiedzy na temat instytucji terapeuty środowiskowego C2 Zapoznanie studentów z zakresem działania terapeuty środowiskowego ze specjalistami C3 Kształtowanie umiejętności pracy w środowisku	
Przedmiot wprowadzający: Wprowadzenie do psychologii Wprowadzenie do psychologii	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 Student zna podstawową terminologię używaną w psychologii Ws2 Student zna podstawowe zasady współżycia w grupie i kieruje się etyką zawodową Ws3 Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu psychologii	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład połączony z prezentacjami multimedialnymi Mk2 Dyskusja Mk3 Burza mózgów Mk4 Metoda projektu Mk5 Case study	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Terapeuta środowiskowy, zadania i rola zawodowa T2. Medyczny kontekst pomagania: tradycje, język, modele myślenia T3. Psychologiczny kontekst pomagania: tradycje, język, modele myślenia T4. Społeczny kontekst pomagania: tradycje, język, modele myślenia T5. Modele opieki psychiatrycznej T6. Kontakt z lekarzem: zadania, trudności, rozwiązania T7. Kontakt z psychologiem: zadania, trudności, rozwiązania T8. Kontakt z pracownikiem socjalnym: zadania, trudności, rozwiązania T9. Model środowiskowy i azyłowy w praktyce	
Literatura podstawowa:	

1. Perzanowski A., Daremność i Nadzieja Psychiatryczna Opieka Rodzinna W Perspektywie Antropologicznej, Oficyna Naukowa Ewa Pajestka-Kojder, Warszawa 2018;
2. Markowska A., Czarnecki D., Ziółkowski M., Wybrane aspekty oddziaływań terapeutycznych w pielęgniarstwie psychiatrycznym, Wydawnictwo Naukowe, UMK, Toruń 2019;
3. Prot-Klinger K., Psychiatria środowiskowa między romantyzmem a pozytywizmem — próba integracji podejść, (w) Czasopismo Psychiatria, tom 10, nr 3 – 4, 2013;
4. Koncepcja rozwoju środowiskowej opieki psychiatrycznej i planu umiejscowienia centrum zdrowia psychicznego na terenie województwa podkarpackiego w latach 2020-2022, Filia Podkarpacka Sekcji Psychiatrii Środowiskowej i Rehabilitacji Polskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Rzeszów 2020;
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 lutego 2017 r. w sprawie Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017–2022;
6. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 czerwca 2019 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień;
7. Thornicroft G., Tansella M., W stronę lepszej psychiatrycznej opieki zdrowotnej, wydanie polskie Instytut Psychiatrii i Neurologii, 2010;
8. Opis modelu leczenia środowiskowego zaburzeń psychicznych w ramach projektu „Kompleksowe wsparcie osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi w Warszawie” https://www.spzoz.wlodawa.pl/pliki/MODEL_002_EKON.pdf
9. Fisher J., Terapia osób, które przetrwały traumy złożone, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2017;
10. Peseschkian N., Pozytywna terapia rodzin. Rodzina w roli terapeuty, Wydawca Continuo, Warszawa 2015;
11. Wachtel P.L., Komunikacja terapeutyczna, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013;
12. Hayes S.C., Strosahl K.D., Wilson K.G., Terapia akceptacji i zaangażowania, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2013;
13. Ravensdale B., Terapia Wielowymiarowa, Wydawnictwo Biały Wiatr, Warszawa 2019.

Literatura uzupełniająca:

1. Heszen-Celińska I., Sęk H., *Psychologia zdrowia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2021;
2. Bell P.A., Greene T.H.C., Fisher J.D., Baum A., *Psychologia środowiskowa*, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2004;
3. Formański J., *Psychologia środowiskowa*, Wydawnictwo Lekarskie PZWL, Warszawa 2004.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 Ocena aktywności studenta podczas dyskusji

F2 Ocena projektów grupowych

P1 Kolokwium

Efekty uczenia się dla przedmiotu³

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym zadania i rolę zawodową terapeuty środowiskowego w prawidłowym funkcjonowaniu pacjenta w zespole wielospecjalistycznym.	K_W01

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

³ Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E2_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym zakres funkcjonowania terapeuty środowiskowego w odniesieniu do medycznego, psychologicznego i społecznego kontekstu pomagania, zna modele opieki psychiatrycznej.	K_W03
E3_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym i rozumie zadania, trudności i rozwiązania problemów pacjenta we współpracy z lekarzem, psychologiem i pracownikiem socjalnym, zna model środowiskowy i azyłowy w praktyce.	K_W05
E4_U	Student potrafi w sposób poprawny, spójny i logiczny omówić rolę, zadania i wyzwania stojące przed terapeutą środowiskowym w kontakcie z pacjentem.	K_U06
E5_U	Student potrafi wykorzystać tradycje, język i modele myślenia odpowiednie do medycznego, psychologicznego i społecznego kontekstu pomagania. Dobiera odpowiednie modele opieki psychiatrycznej.	K_U09
E6_U	Student potrafi nawiązać kontakt z lekarzem, psychologiem i pracownikiem socjalnym, wykorzystuje model środowiskowy i azyłowy w praktyce.	K_U15
E7_K	Student jest gotowy do podejmowania działalności zawodowej zgodnie z zasadami etycznymi.	K_K01 K_K04

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1	Mk1	P1
E2_W	K_W03	C1	T2, T3, T4, T5	Mk1, Mk5	P1
E3_W	K_W05	C2	T6, T7, T8, T9	Mk1, Mk5	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U06	C3	T1	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U09	C3	T2, T3, T4, T5	Mk2 – Mk5	F1, F2
E6_U	K_U15	C3	T6, T7, T8, T9	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					
E7_K	K_K01 K_K04	C1 – C3	T1 – T9	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Pedagogika rodziny	
Cele kształcenia C1 Scharakteryzowanie pedagogiki rodziny jako subdyscypliny pedagogiki skupiającej uwagę na kwestiach wpływu rodziny na prawidłowy rozwój i funkcjonowanie człowieka C2 Przekazanie wiedzy na temat pedagogicznych uwarunkowań funkcjonowania rodziny we współczesnych społeczeństwach C3 Kształtowanie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy o pedagogicznych aspektach funkcjonowaniu rodzin we współczesnych warunkach społecznych w projektowaniu działań wspierających, pomocowych i wychowawczych	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Ćwiczenia w parach i małych grupach Mk3 Case study Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda projektu	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Przedmiot <i>pedagogiki rodziny</i> i problematyka zainteresowań T2 Wyjaśnienie podstawowych kategorii i pojęć ➤ Małżeństwo i rodzina ➤ Relacje rodzinne ➤ Więzy rodzinna	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

- Atmosfera wychowawcza
- Wychowanie rodzinne

T3 Małżeństwo i rodzina w aspekcie historycznym i współczesnych przemian jej funkcji

- Rodzina i jej funkcje
- Kierunki przemian życia małżeńsko-rodzinnego
- Transmisja kulturowa w rodzinie

T4 Ojciec i jego rola we współczesnej rodzinie:

- Ojciec - ojcostwo jako kategoria pojęć
- Udział ojca w opiece nad dzieckiem
- Rola ojca w procesie wychowania rodzinnego
- Modele ojcostwa we współczesnych rodzinach

T5 Matka i jej rola we współczesnej rodzinie:

- Matka - macierzyństwo jako kategoria pojęć
- Udział matki w opiece nad dzieckiem
- Rola matki w procesie wychowania rodzinnego
- Modele macierzyństwa we współczesnych rodzinach

T6 Rodziny dysfunkcyjne - zagrożenia struktury i funkcjonowania współczesnych rodzin

- Rodziny funkcjonalne i dysfunkcjonalne
- Rodzina z problemem bezrobocia jako rodzina dysfunkcyjna
- Zagrożenia rozwoju dziecka w rodzinie z problemem ubóstwa

T7 Postawy rodzicielskie i style wychowania w rodzinie

T8 Rozwój uczuć i osobowości społecznej dziecka w rodzinie

T9 Osamotnione dzieciństwo w rodzinach dysfunkcyjnych. Wyjaśnienie podstawowych kategorii pojęć:

- Samotność i osamotnienie jako kategoria pojęć
- Samotność i osamotnienie w przeżyciach dziecka w młodszym wieku szkolnym
- Osamotnione dzieciństwo w rodzinie dysfunkcyjnej

T10 Pomoc rodzinie - kierunki i formy pomocy współczesnej *rodzinie* dysfunkcyjnej

- Kierunki pomocy *rodzinie*
- Formy pomocy
- Ochrona praw dziecka - wybrane aspekty

T11 Dom rodzinny jako obszar zainteresowań współczesnej *pedagogiki rodziny*:

- Pojęcie domu rodzinnego i dzieciństwa
- Dom rodzinny w życiu dziecka - przegląd badań
- Model rodzinnego domu

T12 Wybrane zagadnienia z metodologii *pedagogiki rodziny*:

- Techniki projekcyjne i analiza wytworów działalności dziecka w postrzeganiu domu rodzinnego przez dzieci
- Dom i rodzina w rysunkach dzieci.

Literatura podstawowa:

1. Kliszek E., Rodzina wobec zagrożeń, rodzina wobec szans: socjopsychopedagogika rodziny: studium rodziny pełnej, Wydawca DIFIN, Warszawa 2019;
2. Krasiejko I., Rodzina z dziećmi. Rodzina dysfunkcyjna: pedagogika, praca socjalna, terapia, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2019;

3. Sarzała D., Petrykowska M., Rodzina w obliczu współczesnych zagrożeń i przemian społeczno-kulturowych, Wydawnictwo Akademii Humanistycznej, Pułtusk 2015
4. Krzesińska-Żach B., Pedagogika rodziny: przewodnik do ćwiczeń, Wydawnictwo Trans Humana, Białystok 2007.
- 5.

Literatura uzupełniająca:

1. Pedagogika rodziny – czasopismo, Wydawnictwo Społeczna Akademia Nauk, Łódź
2. Giza-Poleszczuk A., Rodzina a system społeczny: reprodukcja i kooperacja w perspektywie interdyscyplinarnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005;
3. K. Slany, *Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie*, Kraków 2002.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 Ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń (udział w dyskusji).

F2 Praca w grupach – ocena projektu

P1 Pisemna praca problemowa.

Efekty uczenia się dla przedmiotu³

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i rozumie przedmiot i zadania pedagogiki rodziny i pedagogiczne uwarunkowania przebiegu procesu formowania się rodziny.	K_W02
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym znaczenie małżeństwa i rodziny w aspekcie historycznym i współczesnych. Zna znaczenie i funkcje ojca, matki i domu rodzinnego dla prawidłowego rozwoju człowieka.	K_W01
E3_W	Student zna w stopniu zaawansowanym prawidłowości i dysfunkcje w funkcjonowaniu rodziny, a także sposoby i instytucje odpowiedzialne za pomoc rodzinie we współczesnych społeczeństwach.	K_W04 K_W03
E4_U	Student potrafi opisać i scharakteryzować przedmiot i zadania pedagogiki rodziny i pedagogiczne uwarunkowania przebiegu procesu formowania się i funkcjonowania rodziny.	K_U02
E5_U	Student potrafi posługiwać się wiedzą dotyczącą pedagogicznych aspektów funkcjonowania rodzin w kontekście historycznym i współczesnym, potrafi dokonać analizy porównawczej między rolą i znaczeniem matki i ojca, a także domu rodzinnego, odnosi wyniki tej analizy do działalności praktycznej.	K_U02
E6_U	Student potrafi dokonać analizy sytuacji rodziny w kontekście prawidłowości i dysfunkcji, dobiera instytucję pomocową i odpowiedni sposób postępowania, adekwatny do trudności występujących w rodzinie.	K_U16

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E7_K	Student jest gotowy do pracy z rodzinami na różnym poziomie dysfunkcji i o różnych systemach wartości.				K_K07
E8_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu podjęcia działań wspierających, pomocowych i wychowawczych.				K_K08
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W02	C1	T1, T2	Mk1	P1
E2_W	K_W01	C2	T3, T4, T5, T7, T8, T11	Mk1	P1
E3_W	K_W04 K_W03	C2	T6, T9, T10	Mk1	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02	C3	T1, T2	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U02	C3	T3, T4, T5, T7, T8, T11	Mk2 – Mk5	F1, F2
E6_U	K_U16	C3	T6, T9, T10, T12	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					
E7_K	K_K07	C1 – C3	T1 – T12	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1
E8_K	K_K08	C1 – C3	T1 – T12	Mk1 – Mk5	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		15
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	
	Napisanie pracy zaliczeniowej		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj przedmiotu: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Seminarium</i>
Prowadzący: wg wyboru	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Seminarium dyplomowe	
Cele kształcenia C1 Przekazanie studentom fundamentalnej wiedzy o warsztacie naukowym i metodologii badań pedagogicznych w zakresie niezbędnym do przygotowania przez studenta pracy dyplomowej C2 Wykształcenie u studentów umiejętności pisania pracy dyplomowej, zapoznanie ich ze standardami pracy, udzielenie pomocy w wyborze tematu, koncepcji badawczej i przygotowaniu pracy C3 Weryfikacja efektów kształcenia, jakie student osiągnął w toku studiowania kierunku pedagogika C4 Przygotowanie studenta do egzaminu dyplomowego, wskazanie na istotne zagadnienia egzaminu dyplomowego C5 Wykształcenie u studentów refleksyjnego stosunku do własnej pracy nabytych w toku studiów efektów kształcenia oraz przyszłej roli w zawodzie nauczyciela	
Przedmiot wprowadzający: Metody badań pedagogicznych	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1 Student zna podstawową terminologię używaną w pedagogice oraz rozumie jej źródła i zastosowania Ws2 Student zna podstawowe teorie dotyczące wychowania, uczenia się i nauczania Ws3 Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki oraz powiązanych z nią dyscyplin naukowych w celu analizowania i interpretowania procesów problemów edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturalnych, pomocowych a także wzorów ludzkich zachowań Ws4 Student posiada podstawowe kompetencje opiekuńczo-wychowawcze Ws5 Student potrafi pracować samodzielnie i w zespole wykorzystując zdobytą w procesie kształcenia wiedzę i umiejętności	
Metody kształcenia: Mk2 Dyskusja Mk3 Metoda problemowa Mk4 Analiza tekstu	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Mk5 Metoda sytuacyjna		
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Warsztat badawczy pedagoga środowiskowego T2 Merytoryczny wymiar pracy dyplomowej, konstruowanie koncepcji badawczej T3 Formalny wymiar pracy dyplomowej. T4 Ogólne zasady tworzenia koncepcji badawczej. T5 Praca dyplomowa w świetle przepisów prawa wewnętrznego Wyższej Szkoły Humanitas T6 Język naukowy w pracy dyplomowej , spójność i logiczność pisanego tekstu. T7 Planowanie i realizacja procedur badawczych na potrzeby pracy dyplomowej T8 Zasady i normy etyczne podczas prowadzenia badań pedagogicznych T9 Wykorzystanie nowych technologii informacyjnych ,narzędzi internetowych w sposób odpowiedzialny w procesie przygotowywania pracy dyplomowej T10 Ocena pracy dyplomowej i jej kryteria , jej nowatorskie ujęcie. T11 Efekty kształcenia na kierunku pedagogika a planowanie własnej drogi rozwoju zawodowego T12 Techniki autoprezentacji na egzaminie dyplomowym T13 Komunikacja werbalna i niewerbalna na egzaminie dyplomowym T14 Efektywne uczenie się do egzaminu dyplomowego		
Literatura podstawowa: 1. Zenderowski R., <i>Praca magisterska. Licencjat. Przewodnik po metodologii pisania i obrony pracy dyplomowej</i> , CeDeWu Sp. z o.o., Warszawa 2018; 2. Szczęsny W. W., <i>Metodyka badań pedagogicznych i pisania prac dyplomowych</i> , Wyd. Akademickie „Żak”, Warszawa 2008.		
Literatura uzupełniająca: 1. Bereźnicki F., <i>Prace magisterskie z pedagogiki</i> , Oficyna Wydawnicza ‘Impuls’, Kraków 2008; 2. Nowak S., <i>Metodologia badań społecznych</i> , Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2011; 3. Pioterek P., Zieleniecka B., <i>Technika pisania prac dyplomowych</i> , Wyższa Szkoła bankowa w Poznaniu, Poznań 2004; 4. Pilch T., Bauman T., <i>Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe</i> , ŻAK Wydawnictwo Akademickie, Warszawa 2010; 5. Łobocki M., <i>Wprowadzenie do metodologii badań pedagogicznych</i> , Wydawnictwo IMPULS, Kraków 2016.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 Ocena aktywności i jakości pracy studenta podczas zajęć. F2 Ocena jakości opracowanego i stosowanego przez studenta instrumentarium badawczego. F3 Ocena kolejnych elementów pracy dyplomowej przygotowanej przez studenta. P1 Ocena końcowa przygotowanej pracy dyplomowej. P2 Ocena prezentacji pracy przygotowanej na egzamin dyplomowy. P3 Ustne zaliczenie w oparciu o podany zestaw zagadnień		
Efekty uczenia się dla przedmiotu		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego

E1_W	Student ma zaawansowaną wiedzę teoretyczną na temat pedagogiki i nauk pokrewnych oraz potrafi wykorzystywać tę wiedzę w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych oraz analizy powiązań z różnymi obszarami działalności pedagogicznej.	K_W02			
E2_W	Student zna i wie, jak wykorzystywać w praktyce metody, techniki i narzędzia badawcze stosowane w naukach pedagogicznych, zna zależności różnych struktur społecznych i instytucji oraz wie jak wykorzystać w celach badawczych odpowiedni zakres i teren badań pedagogicznych ze szczególnym uwzględnieniem procesu edukacyjnego i wychowawczego.	K_W09			
E3_U	Student potrafi w sposób poprawny, spójny, logiczny i zgodny z regułami warsztatu naukowego analizować, interpretować i opisywać otaczającą go rzeczywistość wychowawczo-edukacyjną, zwłaszcza w kontekście przeprowadzanych badań pedagogicznych.	K_U06			
E4_U	Student potrafi planować i realizować własne badania naukowe w zakresie niezbędnym do przygotowania pracy dyplomowej spełniającej wymogi określone w przepisach prawa wewnętrznego Uczelni. Potrafi właściwie interpretować wyniki przeprowadzonych badań naukowych przy zachowaniu zasad etycznych, moralnych i szacunku do drugiego człowieka.	K_U05			
E5_U	Student posiada umiejętności przedstawiania nowatorskich rozwiązań odnoszących się do przedmiotu jego pracy dyplomowej oraz interesującą prezentację pracy dyplomowej, potrafi zaproponować wnioski prognostyczne i formułować sugestie i wątpliwości, w oparciu o zróżnicowane podejścia teoretyczne.	K_U10 K_U12			
E6_U	Student potrafi komunikować się pisemnie przy użyciu języka specjalistycznego oraz porozumiewać się w sposób jasny i precyzyjny w kwestiach stanowiących przedmiot jego pracy dyplomowej oraz egzaminu dyplomowego oraz przejrzystości i klarownie przedstawia swą dyplomową prezentację multimedialną.	K_U06			
E7_K	Student pracuje samodzielnie - potrafi planować swoją pracę i efektywnie zarządzać własnym warsztatem badawczym, a także potrafi dokonać ewaluacji swojej pracy na temat własnych działań w celu ich doskonalenia w przyszłości.	K_K01 K_K10			
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					

E1_W	K_W02	C5	T1, T7, T10	Mk2, Mk3, Mk5	F1, P1
E2_W	K_W09	C1, C2	T1 – T9	Mk1, Mk2, Mk3, Mk4,Mk5	F1, F2, P1, P2
Umiejętności					
E3_U	K_U06	C1, C2	T1 – T9, T11 – T13	Mk2, Mk3, Mk4	F1, F2, P1, P2
E4_U	K_U05	C1, C2 C3, C4	T1 – T9	Mk2, Mk3, Mk4,Mk5	F1, F2, P1, P2
E5_U	K_U10 K_U12	C1- C5	T1 – T14	Mk2, Mk3, Mk4,Mk5	F1, F2, P1, P2
E6_U	K_U06	C1 – C5	T1 – T6, T8 – T14	Mk2, Mk3, Mk4,Mk5	F1, F2, P1, P2
Kompetencje					
E7_K	K_K01 K_K10	C1 – C5	T1 – T14	Mk1, Mk2, Mk3, Mk4,Mk5	F1, F2, P1, P2
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach		
			stacjonarnych	niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia					
Seminarium			180	185	
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury		40	40	
	Rozwiązywanie zadań i problemów		20	20	
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia		10	5	

	Inne (jakie?) <i>pisanie pracy</i>		
Sumaryczna liczba godzin		250	
Liczba punktów ECTS		10	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztaty
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Systemowa praca z rodziną	
Cele kształcenia:	
C1.	poznanie teoretycznych wykładni do koncepcji systemowej pracy z rodziną
C2.	poznanie ogólnych zasad, uwarunkowań i teoretycznych modeli systemowej pracy z rodziną
C3.	kształtowanie umiejętności systemowego rozumienia oraz interpretowania zjawisk i procesów zachodzących w rodzinie
C4.	kształtowanie umiejętności rozpoznawania najważniejszych mechanizmów dynamiki systemu rodzinnego.
C5.	kształtowanie praktycznych umiejętności stymulowania procesów systemowych rodziny
C6.	kształtowanie umiejętności formułowania strategii pracy z systemem rodzinnym.
Przedmiot wprowadzający: Psychologia ogólna Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:	
Ws1.	Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą systemowego funkcjonowania rodziny.
Ws2.	Student ma wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki dotyczącą struktury i mechanizmów funkcjonowania rodziny.
Ws3.	Student ma wiedzę dotyczącą norm funkcjonowania i dysfunkcji rodziny

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Ws4.	Student posiada elementarną wiedzę z zakresu norm prawnych i etycznych dotyczących profesjonalnego kontaktu i pracy z rodziną.
Metody kształcenia:	
Mk1. Wykład aktywny	
Mk2. Dyskusja	
Mk3. Metody aktywizujące	
Mk4 Case study	
Program kształcenia (treści nauczania):	
T1.	Teoretyczne podstawy systemowej koncepcji pracy z rodziną.
T2.	Modele instytucjonalne i pozainstytucjonalne pracy systemowej z rodziną.
T3.	Systemowe i pozasystemowe determinanty funkcjonowania rodziny.
T4.	Potencjał systemu rodzinnego jako czynnik determinujący warunki ochronne lub ryzyko zaburzeń..
T5.	Wybrane stany systemu rodzinnego, jako model potencjału ochronnego lub ryzyka.
T6.	Rodzina jako podmiot systemowej pracy terapeutycznej, wspomagającej, profilaktycznej, interwencyjnej.
T7.	Kluczowe zasady i reguły pracy systemowej z rodziną i jej indywidualnymi członkami..
T8.	Wybrane problemy do systemowej pracy z rodziną (wychowanie dziecka, modelowanie więzi, komunikacja, bliskość, rozwój psychoseksualny, współzależnienia, przemoc, rozwód, niepełnosprawność, itd.).
T9.	Modele pracy indywidualnej, pracy z: parą, rodziną z małym dzieckiem, rodziną rekonstruowaną, rodziną wieloprotblemową, żałobą,
T10.	Strategie systemowej pracy z rodziną.
T11.	Metodyka pracy systemowej.
T12.	Prawne i etyczne uwarunkowania pracy z rodziną.
Literatura podstawowa:	
1. Bradshaw J., <i>Zrozumieć rodzinę</i>, Warszawa 1994; 2. De'Barbaro B., <i>Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny</i>, Kraków 1995; 3. Dybowska E., <i>Teoria systemowa w pracy z rodziną</i>, Kraków 2012; 4. Joines V. Stewart I., <i>Analiza transakcyjna dzisiaj</i>, 2016; 5. Margasiński. A. (red), <i>Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania</i>, Warszawa 2015; 6. McGoldrick M., Gerson R., <i>Genogramy, rozpoznawanie i interwencja</i>, Poznań 2007.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Satir V., <i>Rodzina. Tu powstaje człowiek</i>, Gdańsk 2000; 2. Tryjarska B., <i>Bliskość w rodzinie</i>, Warszawa 2012; 3. Harris T., <i>Ja jestem ok – ty jesteś ok</i>, Poznań 2009; 4. Bowlby J., <i>Teoria przywiązania</i>, Gdańsk 2008.	
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):	
F1 Ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń (udział w dyskusji, udział w warsztatach).	
F2 Ocena przygotowania do ćwiczeń (ocena materiału opracowanego samodzielnie).	
F3 Ocena umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktycznych doświadczeniach.	

P1 Test wiedzy					
P2 Superwizja					
Efekty uczenia się dla przedmiotu ²					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się				Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, teoretyczne wykładnie do systemowej pracy z rodziną.				K_W01 K_W11 K_W07 K_W13
E2_W	Student posiada interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną opisującą warunki, mechanizmy i potencjał systemu rodzinnego jako podmiotu profesjonalnych oddziaływań.				K_W07 K_W11
E3_W	Student zna w stopniu zaawansowanym, zasady, normy i uwarunkowania formalne organizowania działań wspomagających system rodzinny.				K_W13
E4_U	Student rozumie specyfikę systemowej pracy z rodziną. Potrafi rozpoznawać oraz interpretować zjawiska, mechanizmy i sytuacje rodzinne jako integralny element dynamiki systemu będącego jednolitym podmiotem profesjonalnych oddziaływań.				K_U01
E5_U	Potrafi samodzielnie dokonywać analizy sytuacji rodzinnej w oparciu o interdyscyplinarne zasoby wiedzy, w celu adekwatnego dostosowania metod i form pracy o charakterze systemowym.				K_U02
E6_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania strategii systemowej pracy z rodziną oraz jej indywidualnymi członkami.				K_U08
E7_K	Ma świadomość swojej roli w sytuacji profesjonalnego kontaktu z systemem rodzinnym.				K_K01
E8_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z prawnymi i etycznymi regułami pracy rodziną.				K_K04
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01 K_W11 K_W07 K_W13	C1, C2	T1, T2, T7, T12	Mk1	F2, P1

² Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E2_W	K_W07 K_W11	C1, C2, C3, C4	T1 – T7, T10, T12	Mk1	F2, P1
E3_W	K_W13	C1, C2, C3, C4	T1 – T7, T10, T12	Mk1	F2, P1
Umiejętności					
E4_U	K_U01	C3, C4, C5	T2 – T4, T8, T9, T11	Mk2 – Mk4	F1, F3, P1, P2
E5_U	K_U02	C4, C5, C6	T6 – T11	Mk2 – Mk4	F2, F3, P2
E6_U	K_U08	C4, C5, C6	T6 – T11	Mk2 – Mk4	F2, F3, P2
Kompetencje					
E7_K	K_K01	C1 – C6	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F2, F3, P1,P2
E8_K	K_K04	C1 – C6	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F2, F3, P1,P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	15	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	10
	Inne (jakie?) supervizja	5	5
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Socjologia rodziny	
Cele kształcenia C1 Scharakteryzowanie socjologii rodziny jako dyscypliny skupiającej uwagę na społecznych uwarunkowaniach funkcjonowania rodziny C2 Przekazanie wiedzy na temat uwarunkowań funkcjonowania rodziny we współczesnych społeczeństwach C3 Kształtowanie umiejętności w zakresie wykorzystania wiedzy o funkcjonowaniu rodzin we współczesnych warunkach społecznych w projektowaniu działań wspierających, pomocowych i wychowawczych	
Przedmiot wprowadzający: Socjologia	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji²: Ws1 student posiada wiedzę z socjologii ogólnej	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład aktywny Mk2 Ćwiczenia w parach i małych grupach Mk3 Case study Mk4 Dyskusja Mk5 Metoda projektu	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Ewolucja ramy rodziny – rodzina jako grupa społeczna. Miejsce rodziny w historii myśli społecznej i socjologii T2 Czym jest rodzina i jak powstaje. Główne pojęcia i definicje związane z małżeństwem rodziną; dobór małżeński, pokrewieństwo, typologie rodzin T3 Procesy wewnątrzrodzinne:	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

² Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji jakie student powinien posiadać przed realizacją w zakresie danego przedmiotu.

- Rodzina w działaniu: fazy życia rodzinnego (faza preparentalna, postparentalna, i ich cechy charakterystyczne)
- Rodzina w działaniu: relacje międzypokoleniowe w rodzinie – seniorzy i pokolenie wnuków

T4 Historia rodziny w kulturze zachodniej

T5 Kierunki przemian rodziny z uwzględnieniem rewolucji XIX wieku i lat 60; przemiany płciowych ról społecznych, nowe macierzyństwo, nowe ojcostwo

T6 Rodzina współczesna - alternatywne formy życia rodzinnego

T7 Zagrożenia współczesnej rodziny: bezżenność, bezdzietność a rodzina (single i dinksy, powody bezdzietności i jej społeczne skutki)

T8 Trwałość małżeństwa i rodziny dawniej i dziś (czynniki destabilizacji małżeństwa i rodziny, konsekwencje rozpadu rodziny. Rodziny zrekonstruowane i ich problemy)

T9 Mediatyzacja rodziny i inne problemy współczesnych rodzin

T10 Gender a rodzina

Literatura podstawowa:

1. Kliszek E., Rodzina wobec zagrożeń, rodzina wobec szans: socjopsychopedagogika rodziny: studium rodziny pełnej, Wydawca DIFIN, Warszawa 2019;
2. Szlendak T., Socjologia rodziny: ewolucja, historia, zróżnicowanie, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2010;
3. Giza-Poleszczuk A., Rodzina a system społeczny: reprodukcja i kooperacja w perspektywie interdyscyplinarnej, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2005;
4. Karkowska M., *Socjologia wychowania. Wybrane elementy. Mechanizmy socjalizacji i edukacji szkolnej*, Wyd. Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej w Łodzi, Łódź 2007;
5. Znaniecki F., *Socjologia wychowania*, PWN, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca:

1. Giddens A., Sutton P.W., *Socjologia*, PWN, Warszawa 2020;
2. K. Slany, *Alternatywne formy życia małżeńsko-rodzinnego w ponowoczesnym świecie*, Kraków 2002.
3. B. Urban, *Agresja młodzieży i odrzucenie rówieśnicze*, PWN, Warszawa 2012.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 Ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń (udział w dyskusji).

F2 Praca w grupach – ocena projektu

P1 Pisemna praca problemowa.

Efekty uczenia się dla przedmiotu³

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i rozumie przedmiot i zadania socjologii rodziny i społeczne uwarunkowania przebiegu procesu formowania się rodziny.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym historyczne i współczesne uwarunkowania funkcjonowania rodziny, zna	K_W01 K_W02

³ Efekty kształcenia dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

	szanse i zagrożenia dla istnienia rodzin.				
E3_U	Student potrafi opisać i scharakteryzować przedmiot i zadania socjologii rodziny i społeczne uwarunkowania przebiegu procesu formowania się rodziny.			K_U02	
E4_U	Student potrafi posługiwać się wiedzą dotyczącą funkcjonowania rodzin w kontekście historycznym i współczesnym.			K_U03	
E5_U	Student potrafi przeanalizować wewnętrzne procesy zachodzące w rodzinie a także czynniki zagrażające funkcjonowaniu rodziny we współczesnych społeczeństwach.			K_U10	
E6_K	Student jest gotowy do pracy z osobami o różnych, odmiennych systemach wartości.			K_K10	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2	Mk1	P1
E2_W	K_W01 K_W02	C2	T3 – 10	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C3	T1, T2	Mk2 – Mk5	F1, F2
E4_U	K_U03	C3	T4, T5, T6	Mk2 – Mk5	F1, F2
E5_U	K_U10	C3	T3, T7, T8, T9, T10	Mk2 – Mk5	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K10	C1 – C3	T1 – T10	Mk1 – Mk6	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	20	25
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Napisanie pracy zaliczeniowej		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Modele subkulturowe środowisk lokalnych	
Cele kształcenia C1. Poznanie teoretycznych wykładni nt. grupy społecznej, elementów składowych grupy, grupy rówieśniczej, subkultur młodzieżowych (definicje i cechy), subkultur młodzieżowych (opis zjawiska). C2. Poznanie przyczyn przynależności młodzieży do subkultur. Kontrkultura i kontestacja młodzieży. C3. Kształtowanie umiejętności systemowego rozumienia oraz interpretowania zjawisk i procesów zachodzących w środowisku lokalnym. Historyczny rys kontrkultury (Stany Zjednoczone i Europa). C4. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania najważniejszych mechanizmów dynamiki systemowej w systemach środowiskowych i umiejętności ich stymulowania. C5. Modelowanie postaw profesjonalisty skoncentrowanego na ochronie i rozwoju systemów rodzinnych i środowiskowych.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą funkcjonowania środowiska lokalnego. Ws2. Student ma ogólną wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki dotyczącą subkultury i kontrkultury. Ws3. Student ma wiedzę dotyczącą norm funkcjonowania psychospołecznego w środowisku. Ws4. Student posiada elementarną wiedzę z zakresu norm prawnych i etycznych dotyczących pracy pedagogicznej w środowisku lokalnym.	
Metody kształcenia: Mk1. wykład, prezentacje, Mk2. metody e-learningu Mk3. projekt	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Problemy rozwoju indywidualnego i kształtowania się tożsamości.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T2. Subkultury młodzieżowe, podkultury, młodzieżowe. T3. Obyczajowość młodego pokolenia jako poszukiwanie własnej drogi życiowej (od ideałów do patologii). T4. Uwarunkowania i wzory marginalizacji społecznej współczesnej młodzieży. T5. Tożsamość osobowa a tożsamości społeczne : wyzwania dla edukacji XXI wieku. T6. Funkcjonowanie w rodzinie młodzieży należącej do subkultury. T7. Kulturowe podłoże patologii społecznej i próba konstrukcji stabilnej tożsamości w ramach subkultury. T8. Integrowanie potencjału systemowego w budowaniu warunków i potencjału ochronnego. T9. Tożsamość systemowa jako wskaźnik zrozumienia podmiotowości beneficjanta wsparcia społecznego. T10. Granice etyczne i prawne postępowania w relacji z systemem rodzinnym i społecznym.		
Literatura podstawowa: 1. T. Wilk, Edukacja, wartości i style życia reprezentowane przez współczesną młodzież w Polsce w odmiennych regionach gospodarczych, Impuls, Kraków 2003. 2. B. Fatyga, Analiza stanu badań nad kulturą młodzieżową i grupami subkulturowymi w Polsce, w: Polskie badania nad mniejszościami kulturowymi. Wybrane zagadnienia, red. G. Babiński, J. Mucha, A. Sadowski, „Pogranicze. Studia społeczne”, t. 6, Białystok 1997. 3. T. Müller, Młodzieżowe podkultury, Wiedza Powszechna, Warszawa 1987. 4. R. Brown, Procesy grupowe. Dynamika wewnątrzgrupowa i międzygrupowa, GWP, Gdańsk 2006. 5. S. Mika, Psychologia społeczna, PWN, Warszawa 1984. 6. B. Wojciszke, Człowiek wśród ludzi, Scholar, Warszawa 2002.		
Literatura uzupełniająca: 1. E. Aronson, T. D. Wilson, R. Alert, Psychologia społeczna – serce i umysł, Zysk i S-ka, Warszawa 2002. 2. P. Piotrowski, Subkultury młodzieżowe. Aspekty psychospołeczne, Żak, Warszawa 2003. 3. M. Prajsner, Wyłanianie przywódców i konflikty grupowe, „Remedium” 2006, nr 10. 4. J. Patrick Williams, Youth-Subcultural Studies: Sociological Traditions and Core Concepts, https://www.academia.edu/3728730/Youth_Subcultural_Studies_Sociological_Traditions_and_Core_Concepts, (dostęp. 11.02.2022).		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 ocena aktywności studenta podczas zajęć P1 ocena indywidualnych zadań studenta P2 ocena projektu		
Efekty kształcenia dla modułu		
Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną opisującą warunki i zachodzące mechanizmy w subkulturze młodzieżowej w Polsce i na świecie.	K_W01; K_W04; K_W07; K_W18
E2_W	Student zna zasady, normy i uwarunkowania formalne organizowania działań wspomagających funkcjonowanie w środowisku lokalnym (grupy społecznej, grupy równieśniczej).	K_W01; K_W04; K_W07;
E3_W	Student zna i rozumie teoretyczne założenia różnych modeli systemowej pracy z podmiotem. Zna teoretyczne interpretacje zjawisk, mechanizmów i sytuacji jako integralnych elementów dynamiki systemowej środowiska lokalnego.	K_W07; K_W10

E4_U	Potrafi samodzielnie dokonywać analizy sytuacji systemowej w oparciu o interdyscyplinarne zasoby wiedzy, w celu adekwatnego dostosowania metod i form pracy wspomagającej rozwój i funkcjonowanie podmiotu.	K_U02; K_U03; K_U05; K_U10; K_U14; K_U19			
E5_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania strategii systemowej pracy z podmiotem (indywidualnym, rodziną, grupą) w środowisku lokalnym.	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14			
E6_U	Posiada umiejętność rozpoznawania i integrowania zasobów systemowych w celu organizowania skutecznych strategii ochronnych dla rozwoju i funkcjonowania podmiotu.	K_U09; K_U10; K_U12			
E7_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z prawnymi i etycznymi regułami pracy środowiskowej.	K_K04; K_K06; K_K09; K_K10			
E8_K	Ma świadomość swojej roli oraz odpowiedzialności w relacji z podmiotem swoich oddziaływań.	K_K04; K_K10			
Tabela odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01; K_W04; K_W07; K_W18	C1; C2;	T1, T2, T9; T10	M1; M2;	F1; P1;
E2_W	K_W01; K_W04; K_W07	C2; C3;	T3. – T8. T10,	M1; M2;	F1; P1;
E3_W	K_W07; K_W10	C1; C2; C4;	T3, T4 - T8 .	M1; M2;	F1; P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02; K_U03; K_U05; K_U10; K_U14; K_U19	C2; C3, C4,	T3 – T8;	M2; M3;	F1; P1; P2
E5_U	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14	C1; C2; C3, C4,	T6; T7; T8; T9;	M2; M3	F1; P1; P2
E6_U	K_U09; K_U10; K_U12	C3, C4, C5.	T5; T6; T7; T8; T10;	M1; M2; M3	F1; P1; P2
Kompetencje					
E7_K	K_K04; K_K06 K_K09; K_K10	C2; C5;	T1; T2; T9; T10;	M1; M3;	F1; P2
E8_K	K_K04; K_K10	C5;	T1; T2; T9; T10	M1; M2;	F1; P2
Formy zajęć i punkty ECTS					

Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	20	25
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Systemowa praca w środowisku lokalnym	
Cele kształcenia C1. Poznanie teoretycznych wykładni do koncepcji systemowej pracy w środowisku. C2. Poznanie ogólnych zasad, uwarunkowań i teoretycznych modeli systemowej pracy w środowisku. C3. Kształtowanie umiejętności systemowego rozumienia oraz interpretowania zjawisk i procesów zachodzących w rodzinie i środowisku lokalnym. C4. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania najważniejszych mechanizmów dynamiki systemowej w systemach środowiskowych i umiejętności ich stymulowania. C5. Modelowanie postaw profesjonalisty skoncentrowanego na ochronie i rozwoju systemów rodzinnych i środowiskowych.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą funkcjonowania rodziny i lokalnego środowiska społecznego. Ws2. Student ma ogólną wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki dotyczącą struktury i mechanizmów regulujących funkcjonowanie rodzin i wąskich systemów społecznych. Ws3. Student ma wiedzę dotyczącą norm funkcjonowania psychospołecznego w środowisku. Ws4. Student posiada elementarną wiedzę z zakresu norm prawnych i etycznych dotyczących pracy pedagogicznej w środowisku.	
Metody kształcenia: Mk1. wykład, prezentacje, Mk2. metody e-learningu Mk3. projekt	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Program kształcenia (treści nauczania):

- T1.** Teoretyczne podstawy systemowej koncepcji pracy z rodziną i środowiskiem społecznym.
- T2.** Teoretyczne modele systemowej stymulacji.
- T3.** Systemowe i pozasystemowe determinanty funkcjonowania systemów..
- T4.** Warunki ochronne i ryzyko zaburzeń funkcjonowania systemów rodzinnych i środowiskowych..
- T5.** Kluczowe zasady i reguły pracy z systemem i podsystemami w środowisku lokalnym.
- T6.** Wybrane problemy systemowej pracy w środowisku (opieka następcza, modelowanie relacji i powiązań systemowych, integracja wewnątrz i zewnątrzsystemowa, dysfunkcje systemów rodzinnych, granice między systemowe, uzależnienia i współuzależnienia, przemoc, grupy zależne, itd.).
- T7.** Metodyka pracy systemowej z rodziną, grupą i środowiskiem.
- T8.** Integrowanie potencjału systemowego w budowaniu warunków i potencjału ochronnego.
- T9.** Tożsamość systemowa jako wskaźnik zrozumienia podmiotowości beneficjanta wsparcia społecznego .
- T10.** Granice etyczne i prawne postępowania w relacji z systemem rodzinnym i społecznym.

Literatura podstawowa:

1. De'Barbaro B., Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, Kraków 1995.
2. Dybowska E. Teoria systemowa w pracy z rodziną. Kraków 2012.
3. Chrzastowski Sz., Nie tylko schemat. W-wa 2014.
4. Wyciślak S. Podejście systemowe jako źródło efektywności w działaniach organizacji. "Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu", nr.386 Wrocław 2015,

Literatura uzupełniająca:

1. Satir V., Rodzina.Tu powstaje człowiek, Gdańsk 2000.
2. Harris T., Ja jestem ok – ty jesteś ok., Poznań 2009.
3. Kadela K., Kowalczyk J., Standardy pracy socjalnej, Warszawa 2014.
4. Margasiński. A. (red) Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania. W-wa 2015.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywności studenta podczas zajęć

P1 ocena indywidualnych zadań studenta

P2 ocena projektu

Efekty kształcenia dla modułu

Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną opisującą warunki, mechanizmy i potencjał systemu rodzinnego lub społecznego jako podmiotu profesjonalnych oddziaływań.	K_W01; K_W04; K_W07; K_W18
E2_W	Student zna zasady, normy i uwarunkowania formalne organizowania działań wspomagających funkcjonowanie i rozwój systemów rodzinnych i społecznych w środowisku.	K_W01; K_W04; K_W07
E3_W	Student zna i rozumie teoretyczne założenia różnych modeli systemowej pracy z podmiotem. Zna teoretyczne interpretacje zjawisk, mechanizmów i sytuacji jako integralnych elementów dynamiki systemowej rodzin i środowiska lokalnego .	K_W07; K_W10

E4_U	Potrafi samodzielnie dokonywać analizy sytuacji systemowej w oparciu o interdyscyplinarne zasoby wiedzy, w celu adekwatnego dostosowania metod i form pracy wspomagającej rozwój i funkcjonowanie podmiotu.	K_U02; K_U03; K_U05; K_U10; K_U14; K_U19			
E5_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania strategii systemowej pracy z podmiotem (indywidualnym, rodziną, grupą) w środowisku lokalnym.	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14			
E6_U	Posiada umiejętność rozpoznawania i integrowania zasobów systemowych w celu organizowania skutecznych strategii ochronnych dla rozwoju i funkcjonowania podmiotu.	K_U09; K_U10; K_U12			
E7_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z prawnymi i etycznymi regułami pracy środowiskowej.	K_K04; K_K06; K_K09; K_K10			
E8_K	Ma świadomość swojej roli oraz odpowiedzialności w relacji z podmiotem swoich oddziaływań.	K_K04; K_K10			
Tabela odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01; K_W04; K_W07; K_W18	C1; C2;	T1, T2, T9; T10	M1; M2;	F1; P1;
E2_W	K_W01; K_W04; K_W07	C2; C3;	T3. – T8. T10,	M1; M2;	F1; P1;
E3_W	K_W07; K_W10	C1; C2; C4;	T3, T4 - T8 .	M1; M2;	F1; P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02; K_U03; K_U05; K_U10; K_U14; K_U19	C2; C3, C4,	T3 – T8;	M2; M3;	F1; P1; P2
E5_U	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14	C1; C2; C3, C4,	T6; T7; T8; T9;	M2; M3	F1; P1; P2
E6_U	K_U09; K_U10; K_U12	C3, C4, C5.	T5; T6; T7; T8; T10;	M1; M2; M3	F1; P1; P2
Kompetencje					
E7_K	K_K04; K_K06; K_K09; K_K10	C2; C5;	T1; T2; T9; T10;	M1; M3;	F1; P2
E8_K	K_K04; K_K10	C5;	T1; T2; T9; T10	M1; M2;	F1; P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	10	15
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia:	
PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Metody coachingu w pracy z małżeństwem i rodziną	
Cele kształcenia	
Cele kształcenia C1: Zapoznanie studentów z podstawowymi technikami i zagadnieniami dotyczącymi coachingu w małżeństwie oraz rodziną. C2: Uzyskanie wiedzy dotyczącej kompetencji wymaganych od coacha zasad pracy coacha, technik i narzędzi stosowanych w coachingu z rodziną oraz małżeństwem. C3: Przedstawienie pogłębionej wiedzy z zakresu kształtowania procesu coachingowego komunikowania się w małżeństwie, w rodzinie oraz z dzieckiem C4: Kompetencje i atrybuty skutecznego coacha w pracy z rodziną, małżeństwem oraz dzieckiem. C5: Wykształcenie umiejętności doboru technik i narzędzi, adekwatnie do potrzeb klienta. C6: Zapoznanie z Kodeksem etycznym pracy coacha małżeńskiego oraz rodzinnego.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. -	
Metody kształcenia: Mk1 Opis Mk2 Praca w grupach Mk3 Gry symulacyjne Mk4 Dyskusja połączona z informacją zwrotną	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Podstawowe wiadomości na temat coachingu, jego zastosowania oraz odmian. Różnica między szkoleniem, doradztwem, terapią a coachingiem. T2. 7 kompetencji menagera coacha: Budowanie dobrego kontaktu z klientem, uważne słuchanie,	

kreatywne stawianie pytań, udzielanie skutecznych informacji zwrotnych, precyzowanie celu, intuicja, indywidualność. T3. Zapoznanie z technikami komunikacji coachingowej w oparciu o akceptację siebie i partnera w obszarze swoich słabych i mocnych stron T4. Zapoznanie z metodami pracy coachingowej w obszarze pozytywnych relacji w różnych konfiguracjach rodzinnych T5. Zapoznanie z technikami komunikacji coachingowej z dzieckiem T6 Modele pracy SMART,GROW, DOM T7. Etyka coacha w pracy z rodziną oraz małżeństwem		
Literatura podstawowa: 1. M. Wilczyńska, M. Nowak, J. Kućka, J. Sawicka, K. Sztajerwald, <i>Moc Coachingu. Poznaj narzędzia rozwijające umiejętności i kompetencje osobiste</i>, Warszawa 2013. 2. M. Benewicz: <i>Miłość toksyczna, miłość dojrzała. Coaching relacji</i>, wyd. <i>Rozwój osobisty</i>, 2016 3. D.Miskimin, J.Stewart <i>Coaching rodzicielski. Jak pomóc swojemu dziecku rozwinąć skrzydła i w pełni realizować jego potencjał. Wrocław 2019</i>		
Literatura uzupełniająca: 1. M. Benewicz, <i>Coaching, kreatywność, zabawa</i>, Warszawa 2014.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 Ocena aktywności studenta na zajęciach F2 Ocena pracy w grupach P1 Zaliczenie		
Efekty uczenia się dla przedmiotu		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna zasady pracy coacha i rozróżnia zasady pracy coacha od innych zawodów takich jak szkoleniowiec, doradca, psychoterapeuta.	K_W02 K_W12
E2_W	Student nabył wiedzę w obszarze pracy coachingowej z rodziną, małżeństwem oraz dzieckiem.	K_W01
E3_W	Student potrafi zastosować odpowiednie narzędzie i techniki w pracy z rodziną, małżeństwem oraz dzieckiem.	K_W11
E4_U	Student posiada umiejętność coachingowego komunikowania się, potrafi w odpowiednim sposób zadawać pytania otwarte. Nabył podstawowych 7 kompetencji coacha. Potrafi wykorzystać pojawiające się możliwości. Jako coach potrafi szukać rozwiązań. Jest gotowy do działania.	K_U06 K_U08
E5_U	Student potrafi zastosować modele pracy SMART,GROW,DOM	K_U03
E6_U	Student potrafi komunikować się z dzieckiem w stylu komunikacji coachingowej.	K_U15
E7_K	Student nabył kompetencje niezbędne w pracy coacha.	K_K06
E8_K	Jest otwarty na wykorzystanie wiedzy z innych dyscyplin naukowych w rozstrzyganiu problemów dotyczących pracy	K_K03 K_K07

	coacha małżeństw oraz rodziny				
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W02 K_W12	C1	T1	Mk1	P1
E2_W	K_W01	C1	T2, T3, T4, T5, T6,T7	Mk1	P1
E3_W	K_W11	C1	T2, T3, T4, T5, T6, T7	Mk1	P1
Umiejętności					
E4_U	K_U06 K_U08	C1, C4, C5, C6	T3, T4, T5	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U03	C1, C2, C3, C4	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7	Mk2 – Mk4	F1, F2
E6_U	K_U15	C1, C2, C3, C4, C5	T1, T2, T3, T4, T5, T6, T7	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E7_K	K_K06	C1, C2, C3, C4, C5, C6	T2, T3, T4, T5, T6, T7	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E8_K	K_K03 K_K07	C1, C2, C3, C4, C5, C6	T2, T3, T4, T5, T6, T7	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	75
Liczba punktów ECTS		3	3

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Strategia pracy środowiskowej	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat strategii i jej znaczenia w pracy środowiskowej C2. Przekazanie wiedzy na temat zasad i sposobów tworzenia strategii w pracy środowiskowej C3. Kształtowanie umiejętności tworzenia i realizacji strategii i jej wykorzystania w pracy środowiskowej C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych – strategicznych.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowe wiadomości na temat pracy środowiskowej i wychowania	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Metoda projektu Mk3. Dyskusja Mk4. Analiza przypadków	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Wprowadzenie do problematyki przedmiotu, T2. Pojęcie i rola strategii. Określenie wizji i misji w środowisku lokalnym. T3. Uwarunkowania realizacji strategii w pracy środowiskowej. Złożoność strategii, tworzenie lokalnych strategii pomocowych. T4. Zasady konstruowania strategii: określenie wizji i misji organizacji, analiza i ocena elementów otoczenia, analiza i ocena potencjału organizacji, ustalenie celu ogólnego lub głównego kierunku działania, sformułowanie strategii (opracowanie jej wariantów i wybór najkorzystniejszej z nich).	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

- T5.** Formy i sposoby oceny strategii. Monitoring i ewaluacja strategii.
- T6.** Proces formułowania strategii. Rozpoznanie i diagnoza czynników oraz elementów otoczenia.
- T7.** Przygotowanie strategii.
- T8.** Prezentacja opracowanych strategii na forum grupy; dyskusja i odpowiedzi.

Literatura podstawowa:

1. Allaire Y., Firsirotu M.E., Myślenie strategiczne, WN PWN, Warszawa 2000.
2. Ansoff I., McDonnell E., Implanting Strategic Management, Prentice Hall, New York 1990.
3. Stabryła A., Zarządzanie strategiczne w teorii i praktyce firmy, PWN, Warszawa-Kraków 2002.
4. Miś L. (red.), Praca socjalna skoncentrowana na rozwiązaniach, Kraków 2008.
- 5.

Literatura uzupełniająca:

1. Marynowicz-Hetka E., Piekarski J., Wokół problemów działania społecznego, Warszawa 2006.
2. Żukowski P., Podstawy zarządzania organizacją, WSZiA, Opole 2003.
3. Żukowski P. 2009, Podstawowe zagadnienia organizacji pracy i zarządzania, WSBiA, Łuków 2009.
4. Chojnowska-Ochnik N., Rola społeczności lokalnej w integracji, rozwoju społecznym oraz rozwiązywaniu problemów społecznych, Biuletyn Rady ds. Rodzin Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr 22, Olsztyn 2008.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, problematykę przedmiotu, zna pojęcie, rolę i rodzaje strategii, a także uwarunkowania realizacji strategii w pracy środowiskowej.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i rozumie zasady, formy i sposoby konstruowania strategii, oraz metodykę tworzenia strategii w organizacji.	K_W01
E3_U	Student potrafi scharakteryzować pojęcie, rolę i rodzaje strategii, a także uwarunkowania realizacji strategii w pracy środowiskowej.	K_U02 K_U03

E4_U	Student potrafi wykonać i napisać strategię w pracy środowiskowej z wykorzystaniem znanych zasad, sposobów, form i metod jej konstruowania.				K_U08 K_U10
E5_U	Student potrafi zaprezentować wykonaną, wspólnie z grupą, strategię.				K_U13
E6_K	Student jest gotowy do podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnych.				K_K06
E7_K	Student jest gotów do bycia liderem w różnych grupach.				K_K03 K_K05
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2, T3	Mk1	P1, F2
E2_W	K_W01	C2	T4, T5, T6	Mk1	P1, F2
Umiejętności					
E3_U	K_U02 K_U03	C1, C3	T2, T3	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U08 K_U10	C2, C3	T4, T5, T6, T7	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U13	C3	T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K06	C1 – C4	T1 – T8	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K03 K_K05	C1 – C4	T1 – T8	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	20	25
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Środowiskowe uwarunkowania jakości życia	
Cele kształcenia C1. Poznanie teoretycznych wykładni dot. środowiskowych uwarunkowań jakości życia. C2. Poznanie ogólnych zasad, uwarunkowań i teoretycznych zróżnicowań jakości życia społeczności lokalnych. C3. Kształtowanie umiejętności oraz interpretowania zjawisk i procesów zachodzących w środowisku lokalnym. C4. Poznanie teoretycznych wykładni dot. jakości pracy jako elementu jakości życia człowieka C5. Rozwijanie umiejętności analizy i diagnozy problemów społecznych w środowisku lokalnym.	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą funkcjonowania rodziny i lokalnego środowiska społecznego. Ws2. Student ma ogólną wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki dotyczącą struktury i mechanizmów regulujących funkcjonowanie rodzin i wąskich systemów społecznych. Ws3. Student ma wiedzę dotyczącą norm funkcjonowania psychospołecznego w środowisku. Ws4. Student posiada elementarną wiedzę z zakresu norm prawnych i etycznych dotyczących pracy pedagogicznej w środowisku.	
Metody kształcenia: Mk1. wykład, prezentacje, Mk2. metody e-learningu	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Mk3. projekt		
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Jakość jako kategoria określająca życie i terminy pokrewne pojęciu „jakość życia”. T2. Szczęście, radość i zadowolenie – przegląd poglądów filozoficznych, psychologicznych i socjologicznych. T3. Poczucie szczęścia i nieszczęścia a jakość życia. T4. Koncepcje jakości życia w literaturze i badaniach naukowych. T5. Pedagogiczna koncepcja jakości życia i uwarunkowania środowiskowe. T6. Kształtowanie oceny jakości życia. Wartości a ocena jakości życia z perspektywy uwarunkowań środowiskowych. T7. Młode pokolenie w kontekście jakości życia – wstępna analiza teoretyczna. T8. Jakość życia w ujęciu psychopedagogicznym i społecznym – analiza teoretyczna. T9. Integracja badań nad jakością życia w perspektywie uwarunkowań środowiskowych.		
Literatura podstawowa: 1. E. Wysocka: Dzieciństwo i młodość jako kategorie rozwojowe i społeczne, w: Dzieci i młodzież w niegościnnym świecie. Zagrożenia rozwojowe i społeczne, red. E. Wysocka, Wydawnictwo Akademickie „Żak”, Warszawa 2012. 2. David G. Myers, The American Paradox: Spiritual Hunger in an Age of Plenty, New Haven-London: Yale University Press, 2000). 3. E. Syrek: Zdrowie i wychowanie a jakość życia: perspektywy i humanistyczne orientacje poznawcze. Katowice: Wydawnictwo UŚ, 2008.		
Literatura uzupełniająca: 1. M. Rustin, What's Wrong with Happiness? „Soundings” 2007, no. 36. 2. M. Oleś, Jakość życia młodzieży w zdrowiu i w chorobie, Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL, 2010. 3. Argyle M.. Psychologia szczęścia.Przeł. N. Oparska, Wrocław: Wydawnictwo Astrum, 2004.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 ocena aktywności studenta podczas zajęć P1 ocena indywidualnych zadań studenta P2 ocena projektu		
Efekty kształcenia dla modułu		
Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną opisującą warunki, mechanizmy i potencjał systemu rodzinnego lub społecznego jako podmiotu profesjonalnych oddziaływań.	K_W01; K_W04; K_W07; K_W18
E2_W	Student zna zasady, normy i uwarunkowania formalne organizowania działań wspomagających funkcjonowanie i rozwój systemów rodzinnych i społecznych w środowisku.	K_W01; K_W04; K_W07
E3_W	Student zna i rozumie teoretyczne założenia różnych modeli systemowej pracy z podmiotem. Zna teoretyczne interpretacje zjawisk, mechanizmów i sytuacji jako integralnych	K_W07; K_W10

	elementów dynamiki systemowej rodzin i środowiska lokalnego .	
E4_U	Potrafi samodzielnie dokonywać analizy sytuacji systemowej w oparciu o interdyscyplinarne zasoby wiedzy, w celu adekwatnego dostosowania metod i form pracy wspomagającej rozwój i funkcjonowanie podmiotu.	K_U02; K_U03; K_U05; K_U10; K_U14; K_U19
E5_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania strategii systemowej pracy z podmiotem (indywidualnym, rodziną, grupą) w środowisku lokalnym.	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14
E6_U	Posiada umiejętność rozpoznawania i integrowania zasobów systemowych dotyczących jakości życia w funkcjonowania podmiotu.	K_U09; K_U10; K_U12
E7_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z prawnymi i etycznymi regułami pracy środowiskowej.	K_K04; K_K06; K_K09; K_K10
E8_K	Ma świadomość swojej roli oraz odpowiedzialności w relacji z podmiotem swoich oddziaływań.	K_K04; K_K10

Tabela odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01; K_W04; K_W07; K_W18	C1; C2;	T1, T2, T9.	M1; M2;	F1; P1;
E2_W	K_W01; K_W04; K_W07	C2; C3;	T3. – T8.	M1; M2;	F1; P1;
E3_W	K_W07; K_W10	C1; C2; C4;	T3, T4 - T8 .	M1; M2;	F1; P1
Umiejętności					
E4_U	K_U02; K_U03; K_U05; K_U10; K_U14; K_U19	C2; C3, C4,	T3 – T8;	M2; M3;	F1; P1; P2
E5_U	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14	C1; C2; C3, C4,	T6; T7; T8; T9;	M2; M3	F1; P1; P2
E6_U	K_U09; K_U10; K_U12	C3, C4, C5.	T5; T6; T7; T8;	M1; M2; M3	F1; P1; P2
Kompetencje					
E7_K	K_K04; K_K06; K_K09; K_K10	C2; C5;	T1; T2; T9;	M1; M3;	F1; P2
E8_K	K_K04; K_K10	C5;	T1; T2; T9;	M1; M2;	F1; P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	10
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	10	15
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Opracowanie map problemów społecznych środowiska lokalnego	
Cele kształcenia C1. Poznanie podstawowych zasad analizy i diagnozy problemów społecznych. C2. Poznanie teoretycznych interpretacji systemowych zależności i dynamiki problemów społecznych. C3. Rozwijanie umiejętności analizy i diagnozy problemów społecznych w środowisku lokalnym. C4. Kształtowanie umiejętności opracowywania jakościowych wyników badań środowiskowych. C5. Modelowanie nawyków poszukiwania naukowych form obiektywizowania wiedzy na temat problemów społecznych.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Student ma ogólną wiedzę w zakresie metodologii nauk społecznych. Ws2. Student potrafi korzystać z narzędzi i metod badawczych w rozpoznawaniu sytuacji społecznych. Ws3. Student posiada podstawowe umiejętności korzystania z wiedzy teoretycznej oraz wykładni prawnych w interpretowaniu sytuacji społecznych. Ws4. Student rozumie znaczenie analizy naukowej jako podstawy jego rozumienia rzeczywistości społecznej.	
Metody kształcenia: Mk1. wykład, prezentacje, Mk2. metody e-learningu Mk3. projekt	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Teoretyczne wykładnie do metodologii badań społecznych.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T2. Zasady analizy i diagnozy sytuacji i problemów społecznych. T3. Źródła informacji i sposoby ich pozyskiwania w diagnozie problemów społecznych. T4. Podstawowe narzędzia wykorzystywane w analizie i diagnozie problemów społecznych. T5. Metody interpretacji jakościowej wyników analizy problemów społecznych. T6. Wybrane przykłady metod opracowania mapy problemów środowiskowych. T7. Interpretacja, diagnoza i prognoza w pracy z mapą problemów środowiskowych. T8. Mapa problemów środowiskowych a strategia rozwiązywania problemów środowiska. T9. Weryfikacja danych na mapie problemów środowiska. T10. Granice etyczne i prawne procesów badań społecznych..		
Literatura podstawowa: 1. Wysocka E., Człowiek a środowisko życia. Podstawy teoretyczno – metodologiczne diagnozy. Warszawa 2007; 2. Bąbska B., Rymsza M., (2014), Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej, Warszawa 3. Grewiński M., Karwacki A. (red.), Strategie w polityce społecznej, Warszawa 2009. 4. Wódz K., Kowalczyk B., (2014) Organizowanie społeczności. Modele i strategie działania. Warszawa. 5. Babbie E., Metody badań społecznych. Warszawa 2002		
Literatura uzupełniająca: 1. Lofland, J., Snow, D.A., Anderson, L., Lofland. L.H., Analiza układów społecznych. Przewodnik metodologiczny po badaniach jakościowych, Warszawa 2009. 2. Lewenstein W.B., Schindler J. (red.), Partycypacja społeczna i aktywizacja w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnych, Warszawa 2010. 3. Cichocki P., Jabkowski, P. Woźniak Z., Lokalne programy rozwiązywania problemów społecznych. Konceptualizacja - diagnoza społeczna – strategie. Poznań 2011.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 ocena aktywności studenta podczas zajęć P1 ocena indywidualnych zadań studenta P2 ocena projektu		
Efekty kształcenia dla modułu		
Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna podstawowe wykładnie teoretyczne i metodologiczne badań społecznych, dotyczące opracowania szczegółowej analizy problemów środowiska lokalnego.	K_W01; K_W04; K_W07; K_W09;
E2_W	Student ma elementarną wiedzę interdyscyplinarną niezbędną do interpretowania i wnioskowania w procesie opracowania mapy problemów środowiska lokalnego.	K_W01; K_W04; K_W07
E3_W	Student ma uporządkowaną wiedzę z zakresu metod i narzędzi do przeprowadzenia szczegółowych analiz podczas opracowania mapy problemów środowiska..	K_W01; K_W04; K_W07; K_W17
E4_U	Student potrafi uwzględniać przesłanki teoretyczne w interpretowaniu rozpoznanych podczas badania zależności i powiązań między zjawiskami i procesami środowiskowymi.	K_U01; K_U02; K_U03; K_U10; K_U12; K_U14; K_U19

E5_U	Student potrafi samodzielnie przeprowadzić proces wnioskowania na podstawie zgromadzonych informacji i opracować dane do mapy problemów środowiska..	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14; K_U16; K_U19;			
E6_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego opracowania i przeprowadzenia procesu badawczego oraz wnioskowania..	K_U09; K_U10; K_U11; K_U14;K_U12			
E7_K	Ma świadomość profesjonalnej odpowiedzialności za rzetelność swoich działań badawczych i formułowania wniosków.	K_K04; K_K06; K_K10			
E8_K	Podejmuje postawę naukową wobec badanej rzeczywistości unikając subiektywnych odniesień do zjawisk i procesów..	K_K04; K_K10			
Tabela odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01; K_W04; K_W07; K_W09;	C1; C2;	T1, T2, T9; T10	M1; M2;	F1; P1;
E2_W	K_W01; K_W04; K_W07	C2; C3;	T1, T2. –T10,	M1; M2;	F1; P1;
E3_W	K_W01; K_W04; K_W07; K_W17;	C1; C2; C4;	T1, T3, T4 - T8 .	M1; M2;	F1; P1
Umiejętności					
E4_U	K_U01; K_U02; K_U03; K_U10; K_U12; K_U14; K_U19	C2; C3, C4,	T1, T3 – T8;	M2; M3;	F1; P1; P2
E5_U	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14; K_U16; K_U19;	C1; C2; C3, C4,	T6; T7; T8; T9;	M2; M3	F1; P1; P2
E6_U	K_U09; K_U10; K_U11; K_U14;K_U12	C3, C4, C5.	T1, T5; T6; T7; T8; T10;	M1; M2; M3	F1; P1; P2
Kompetencje					
E7_K	K_K04; K_K06; K_K10	C2; C5;	T1; T2; T9; T10;	M1; M3;	F1; P2
E8_K	K_K04; K_K10	C5;	T1; T2; T9; T10	M1; M2;	F1; P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	10	10
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	5
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia	
Cele kształcenia C1 przekazanie wiedzy w zakresie determinantów zdrowia oraz modyfikowalnych czynników ryzyka chorób, podstawowych rodzajów profilaktyki i metod prowadzenia działań profilaktycznych oraz podstaw promocji zdrowia. C2 poznanie podstawowych zagadnień związanych z problemami zdrowotnymi wieku rozwojowego, dobrych praktyk w zakresie promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, sposobów zdrowego żywienia, higieny jamy ustnej, organizacji systemu ochrony zdrowia. C3 wyrobienie umiejętności budowania relacji z podopiecznym i jego opiekunem w przypadku istnienia problemów zdrowotnych, współpracy z higienistką szkolną lub lekarzem, samodzielnego wyszukiwania i przekazywania wiarygodnych informacji odnośnie zagadnień związanych ze zdrowiem, przygotowywania i przeprowadzania wystąpień publicznych w zakresie edukacji zdrowotnej. C4 przygotowanie absolwenta do samodzielnego prowadzenia działań edukacyjno-promocyjnych w szkołach lub przedszkolach we współpracy z higienistką lub lekarzem.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:	
Metody kształcenia: Mk1 Wykład konwersatoryjny Mk2 Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): T1 Definicja zdrowia i jego uwarunkowania. Modyfikowalne i niemodyfikowalne czynniki ryzyka chorób. T2 Definicja profilaktyki, rodzaje profilaktyki. Definicja niepełnosprawności, niepełnosprawność w ujęciu biologicznym i prawnym, opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym. Profilaktyka a	

promocja zdrowia. Rodzaje działań promocyjnych, szkoła lub przedszkole jako miejsce promujące zdrowie.

T3 Podstawowe problemy zdrowotne wieku rozwojowego. Diagnoza problemów i potrzeb zdrowotnych w określonej populacji. Promocja zdrowia jamy ustnej, zasady zdrowego żywienia i choroby związane z nieprawidłowym odżywianiem, rola aktywności fizycznej w zdrowiu. Wpływ środowiska na zdrowie.

T4 Organizacja systemu ochrony zdrowia w Polsce. Badania bilansowe. Organizacja opieki nad uczniami w Polsce.

T5 Skuteczna komunikacja i budowanie relacji z uczestnikami działań promocyjno-edukacyjnych w szkole.

T6 Metody opracowywania i ewaluacji programów profilaktycznych. Zasady dobrej praktyki w zakresie prowadzenia działań profilaktyczno-promocyjnych.

Literatura podstawowa:

1. Praktyka i teoria promocji zdrowia. Karski J, CeDeWu, Warszawa 2011,
2. Zdrowie publiczne. Kulik T., Pacian A., Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa 2014
3. Czupryna A., Poździoch S., Ryś A., Włodarczyk C.W., Zdrowie Publiczne – wybrane zagadnienia, tom I,II, Vesalius, UJ Kraków, 2000

Literatura uzupełniająca:

1. platformy internetowe
2. akty prawne

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 obecność i przygotowanie do zajęć

P1 prace zaliczeniowe

P2 egzamin praktyczny

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna na poziomie zaawansowanym definiuje zdrowia i jego determinanty, profilaktykę oraz promocję zdrowia, wymienia ich rodzaje. Zna problemy zdrowotne wieku rozwojowego. Opisuje założenia opieki zdrowotnej w Polsce.	K_W01
E2_W	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat zasad prowadzenia i ewaluacji programów edukacyjno-promocyjnych w szkole.	K_W01
E3_U	Student potrafi korzystać z wiarygodnych i obiektywnych informacji w celu prowadzenia działań edukacyjno-promocyjnych w szkole.	K_U02
E4_U	Student potrafi trafnie dobierać metody argumentacji w procesie komunikacji i kształcenia.	K_U09
E5_K	Student jest gotowy do identyfikacji potrzeb w zakresie edukacji zdrowia w swoim otoczeniu zawodowym.	K_K03
E6_K	Student jest gotowy do budowania relacji z podopiecznymi w celu skutecznej zmiany zachowań zdrowotnych.	K_K08

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do
---------------------------	--	---------------------------	---	--	------------------------------

		do celu kształcenia			sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1, C2	T1, T2	Mk1	F1, P1
E2_W	K_W01	C2, C3	T2, T3	Mk1	F1, P1, P2
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C3, C4	T3, T4, T5	Mk1	F1, P1, P2
E4_U	K_U09	C3	T5, T6	Mk1	F1, P1, P2
Kompetencje					
E5_K	K_K03	C1, C2, C3, C4	T1, T2, T3, T4, T5, T6	Mk1	F1, P1, P2
E6_K	K_K08	C3, C4	T5, T6	Mk1	F1, P1, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach stacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	75
Liczba punktów ECTS		3	3

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Aktywizowanie środowisk społecznych	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat roli i znaczenia aktywizacji w środowisku C2. Przekazanie wiedzy na temat metod i technik aktywizacji dzieci, młodzieży i osób dorosłych C3. Kształtowanie umiejętności niezbędnych do aktywizowania dzieci, młodzieży i osób dorosłych w środowisku C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: - Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowe wiadomości na temat wychowania Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Metoda projektu Mk3. Dyskusja Mk4. Analiza przypadków	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Aktywizowanie środowisk społecznych – wprowadzenie teoretyczne T2. Uczestnictwo w kulturze T3. Środowisko lokalne jako płaszczyzna działań. Znaczenie społeczności lokalnej. T4. Rola i znaczenie instytucji o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i pomocowych służących upowszechnianiu kultury i wspierających rodzinę T5. Metody i techniki aktywizacji dzieci i młodzieży w środowisku	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

- T6.** Metody i techniki aktywizacji osób dorosłych i osób starszych w środowisku
- T7.** Metody i techniki aktywizacji osób z niepełnosprawnościami
- T8.** Animacja jako metoda aktywizowania jednostek, grup i społeczności lokalnych. Rola animatora.
- T9.** Organizacje pozarządowe i ich znaczenie w dynamizowaniu środowiska.
- T10.** Integrowanie działań wychowawczych różnych placówek/organizacji w rozwiązywaniu problemów w środowisku lokalnym

Literatura podstawowa:

1. Kobus-Ostrowska D., *Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami. Aspekty ekonomiczne i społeczne*, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2018;
2. Kaźmierczak T., Bąbska B., Jordan P., Dudkiewicz M., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., *Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014;
3. Bąbska B., Rymśa M., *Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014;
4. *Animacja środowiska a edukacja i wychowanie na potrzeby jutra*, red. K. Segiet, K. Słupska-Kwiatkowska, GWHM „Milenium”, Gniezno 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. *Animacja współpracy środowiskowej*, red. M. Mendel, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013;
2. Janoś-Kresło M., *Organizacje pozarządowe na rynku usług społecznych w Polsce*, Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2013;
3. *Małe szkoły w województwie kujawsko-pomorskim. Studium pedagogiczno-socjologiczne*, red. K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, Agencja Reklamowo-Wydawnicza, Bydgoszcz 2012;
4. *Czas wolny. Refleksje, dylematy, perspektywy*, red. D. Mroczkowska, Difin SA, Warszawa 2011;
5. *Instytucje upowszechniania kultury w XXI wieku. Przeżytek czy nowa jakość?*, red. J. Sójka, M. Poprawski, P. Kieliszewski, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2009;
6. *Społeczność lokalna w działaniu. Kapitał społeczny. Potencjał społeczny. Lokalne governance*, red. T. Kaźmierczak, K. Hernik, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2008;
7. Banaszak-Dankowska A., Bąbska B., Dunajska A., *Praca socjalna w środowisku lokalnym. Praktyczne informacje na temat edukowania i aktywizowania społeczności lokalnej*, Dashofer, Warszawa 2005;
8. Świda-Ziemba H., *Młodzi w nowym świecie*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2005.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, zagadnienia aktywizowania środowisk społecznych, w tym ich uczestnictwo w kulturze oraz rolę i znaczenie instytucji o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i pomocowych biorących udział w aktywizacji środowisk.	K_W01 K_W04
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym metody i techniki aktywizacji dzieci, młodzieży, osób dorosłych, starszych i osób z niepełnosprawnościami w środowisku.	K_W06 K_W08 K_W13
E3_U	Student potrafi scharakteryzować zagadnienia aktywizowania środowisk, w tym ich uczestnictwo w kulturze oraz rolę i znaczenie instytucji o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i pomocowych biorących udział w aktywizacji środowisk.	K_U11
E4_U	Student potrafi zastosować wybrane metody i techniki aktywizacji w zależności od tego czy pracuje z dziećmi, młodzieżą, osobami dorosłymi, starszymi czy z osobami z niepełnosprawnościami.	K_U15 K_U09
E5_U	Student potrafi wskazać funkcjonowanie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania środowisk lokalnych.	K_U01 K_U02
E6_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu efektywnej aktywizacji dzieci, młodzieży, osób dorosłych, osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.	K_K05
E7_K	Student jest gotów do bycia liderem w różnych grupach.	K_K06 K_K02

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01 K_W04	C1	T1, T2, T3, T4, T9, T10	Mk1	P1
E2_W	K_W06 K_W08 K_W13	C2	T5, T6, T7, T8	Mk1, Mk4	P1
Umiejętności					

E3_U	K_U11	C3	T1, T2, T3, T4	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U15 K_U09	C3	T5, T6, T7, T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U01 K_U02	C3	T9, T10	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T10	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K06 K_K02	C1 – C4	T1 – T10	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	25
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	15
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Grupa zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Rodzaj zajęć: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: ZARZĄDZANIE ZASOBAMI ŚRODOWISKA LOKALNEGO	
Cele kształcenia C1 Zapoznanie studentów z problematyką zarządzania zasobami środowiska lokalnego C2 Przekazanie wiedzy na temat podstaw teorii ZS i środowiska lokalnego C3 Kształtowanie umiejętności rozwiązywania problemów z obszaru ZS w środowisku lokalnym C4 Kształtowanie kompetencji zawodowych ZSL w środowisku lokalnym	
Przedmiot wprowadzający: podstawy zarządzania	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Istota zarządzania zasobami w środowisku lokalnym. T2. Pozyskiwanie pracownika w środowisku lokalnym. T3. Rola zasobów we współczesnych organizacjach publicznych. Istota zmian w zarządzaniu organizacjami publicznymi. T4. Model kariery versus model stanowiskowy. T5. Etyka służby publicznej. T6. Innowacyjne praktyki w dziedzinie zarządzania kadrami administracji publicznej. T7. Motywowanie a motywacja.	
Literatura podstawowa: 1. W. Gólnau (pod red.), Zarządzanie zasobami ludzkimi, CeDeWu Wydawnictwa Fachowe, Warszawa 2004. 2. M. Armstrong, Zarządzanie zasobami ludzkimi. Strategia i działanie, Wyd. Profesjonalnej Szkoły Biznesu, Kraków 1996. 3. L. Kozioł, A. Piechnik-Kurdziel, J. Kopeć, Zarządzanie zasobami ludzkimi w firmie – Teoria i praktyka, Biblioteczka Pracownicza, Warszawa 2000. 4. M. Kostera, Zarządzanie personelem, PWE, Warszawa 2014.	

Literatura uzupełniająca:

1. Schwan J., Seipel S., Marketing kadrowy, Wyd. Beck, Warszawa, 2002.
2. Steinmann H., Schreyoegg G. Zarządzanie, Wrocław 2001.
3. Zbiegień-Maciąg L. (red.), Zarządzanie pracownikami, Wyd. AGH, Kraków, 2003.
4. Zbiegień-Maciąg L., Marketing personalny, Wyd. Business Press, Warszawa 1996.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):**F1 ocena aktywność studenta na zajęciach****F2 przygotowanie projektu****P1 test wiedzy****Efekty uczenia się dla przedmiotu**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, istotę teorii Zarządzania zasobami i istotność tego zarządzania w środowisku lokalnym.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym zasady zarządzania zasobami.	K_W01
E3_U	Student potrafi scharakteryzować etapy procesu zarządzania, szczególnie zasobami środowiska lokalnego.	K_U02
E4_U	Student potrafi organizować selekcję i ocenę pracownika oraz potrafi wskazać sposoby utrzymania pracownika w organizacji w środowisku lokalnym.	K_U09
E5_U	Student potrafi komunikować się w środowisku lokalnym.	K_U15
E6_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu doskonalenia zasad zarządzania zasobami w środowisku lokalnym.	K_K05
E7_K	Student jest gotów do postępowania w sposób etyczny w pracy środowiskowej.	K_K04

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1	Mk1, Mk3	P1, F2
E2_W	K_W01	C2	T2 – T7	Mk1, Mk3	P1, F2
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C3	T1	Mk2, Mk3	F1, F2

E4_U	K_U09	C3	T1	Mk2, Mk3	F1, F2
E5_U	K_U15	C3	T1	Mk2, Mk3	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk3	P1, F1, F2
E7_K	K_K04	C1 – C4	T1 – T7	Mk1 – Mk3	P1, F1, F2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	15	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Organizowanie lokalnych struktur wspomagania rozwoju rodzin, dzieci i młodzieży	
Cele kształcenia C1. Poznanie teoretycznych założeń do organizowania lokalnych struktur wspomagania rozwoju rodzin, dzieci i młodzieży. C2. Poznanie ogólnych zasad, uwarunkowań i teoretycznych modeli pracy środowiskowej. C3. Kształtowanie umiejętności projektowania i organizowania działań środowiskowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych, w tym rodzin. C4. Analiza i weryfikowanie założeń metodycznych w kontekście realnych potrzeb środowiskowych podmiotu. C5. Modelowanie postaw odpowiedzialnego lidera zarządzającego zasobami i procesami środowiskowymi.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą funkcjonowania podmiotu w środowisku lokalnym. Ws2. Student ma ogólną interdyscyplinarną wiedzę dotyczącą dynamiki funkcjonowania w strukturach społecznych środowiska lokalnego.	
Metody kształcenia: Mk1. wykład, prezentacje, Mk2. metody e-learningu	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Organizowanie społeczności lokalnej jako metoda pracy środowiskowej. T2. OSL jako oddziaływanie procesualne i uporządkowane. T3. Społeczność lokalna jako podmiot oddziaływania. T4. Strategie mobilizacji do działania. T5. Praca ze społecznościami terytorialnymi i kategoryalnymi. T6. Narzędzia wspierające (partnerstwo lokalne, grupy w społeczności lokalnej, wolontariat). T7. Kampanie społeczne i wydarzenia lokalne. T8. Organizacja i prowadzenie spotkań. T9. Planowanie działań i praca nad projektami.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Literatura podstawowa:		
1. Bąbska B., Dudkiewicz M., Jordan P., Kaźmierczak T., Kozdrowicz E., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., Rymśa M., Skrzypczak B., Model środowiskowej pracy socjalnej/organizowania społeczności lokalnej, Stowarzyszenie, Wspierania Aktywności Lokalnej cał i Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2013. 2. Beldowska M., Przetarty szlak, [w:] Beldowska M. (red.), Wolontariat w ośrodkach pomocy społecznej, Warszawa 2008. 3. Berkel R. van, Valkenburg B., Making it Personal. Individualising Activation Services in the eu, Bristol 2007. 4. DuBois B., Miley K.K., Praca socjalna zawód, który dodaje sił, Katowice 1999. 5. Kaźmierczak T., Zasoby, a nie problemy: założenia nowej perspektywy teoretycznej w pracy socjalnej, [w:] Kaźmierczak T. (red.), Organizowanie społeczności lokalnej: aplikacje, wdrażanie przyszłość, Warszawa 2014. 6. Payne M., Modern Social Work Theory, Basingstoke i New York 2005.		
Literatura uzupełniająca:		
1. Sobkowiak U., Wolontariat przeciwko marginalizacji, [w:] Marzec--Holka K. (red.), Marginalizacja w problematyce pedagogiki społecznej i praktyce pracy socjalnej, Bydgoszcz (2005). 2. Wolska-Prylińska D., Projektowanie socjalne, [w:] Marynowicz-Hetka E., Pedagogika społeczna, tom 1 (2006). 3. Theiss W., Edukacja środowiskowa – wprowadzenie, [w:] Theiss W., Skrzypczak B. (red.), Edukacja i animacja w środowisku lokalnym, Warszawa (2006).		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):		
F1 ocena aktywności studenta podczas zajęć		
P1 ocena indywidualnych zadań studenta		
P2 ocena projektu		
Efekty kształcenia dla modułu		
Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student posiada interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną opisującą warunki, mechanizmy i potencjał kapitału społecznego w środowisku lokalnym. Posiada wiedzę na temat organizowania społeczności lokalnej jako metody pracy środowiskowej.	K_W02; K_W04; K_W06; K_W07; K_W10;
E2_W	Student zna zasady, normy i uwarunkowania formalne organizowania działań środowiskowych w strukturach lokalnych społeczności.	K_W11; K_W12
E3_W	Student zna i rozumie teoretyczne założenia różnych modeli pracy środowiskowej, w tym na teoretyczne interpretacje zjawisk, mechanizmów i sytuacji jako integralnych elementów strategii pracy środowiskowej.	K_W07; K_W10
E4_U	Potrafi samodzielnie dokonywać analizy sytuacji społecznej środowiska w oparciu o interdyscyplinarne zasoby wiedzy, w celu adekwatnego dostosowania modelu pracy środowiskowej. Student posiada podstawową umiejętność stworzenia narzędzia wspierającego w grupie społeczności lokalnej.	K_U01; K_U02; K_U03; K_U16; K_U19
E5_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania strategii pracy środowiskowej w kontekście specyficznych potrzeb i funkcjonowania dzieci, młodzieży lub dorosłych uczestników społeczności lokalnej.	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14

E6_U	Posiada umiejętność rozpoznawania i integrowania zasobów kapitału społecznego w celu organizowania skutecznych strategii pracy środowiskowej.			K_U09; K_U10; K_U12	
E7_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z prawnymi i etycznymi regułami pracy środowiskowej.			K_K04; K_K06; K_K09; K_K10	
E8_K	Ma świadomość swojej roli oraz odpowiedzialności za swoje kompetencje w procesach pracy środowiskowej.			K_K04	
Tabela odniesień efektów kształcenia do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W02; K_W04; K_W06; K_W07; K_W10;	C1; C2;C5	T1, T2, T9; T9	M1; M2;	F1; P1;
E2_W	K_W11; K_W12; K_W19; K_W20	C2; C3;	T3. – T8. T9,	M1; M2;	F1; P1;
E3_W	K_W07; K_W10. K_W20; K_W22;	C1; C2; C4;	T3, T4 - T8 .	M1; M2;	F1; P1
Umiejętności					
E4_U	K_U01; K_U02; K_U03; K_U16; K_U19; K_U22	C2; C3; C4,	T3 – T8;	M2;	F1; P1; P2
E5_U	K_U03; K_U10; K_U12; K_U14; K_U21; K_U23; K_U24	C1; C2; C3, C4,	T6; T7; T8; T9;	M2;	F1; P1; P2
E6_U	K_U09; K_U10; K_U12; K_U24; K_U25	C3, C4, C5.	T3 - T7; T8;	M1; M2;	F1; P1; P2
Kompetencje					
E7_K	K_K04; K_K06; K_K09; K_K10	C1; C2; C5;	T1; T2;	M1;	F1; P2
E8_K	K_K04; K_K11; K_K12; K_K14	C1;C5;	T1; T2;	M1; M2;	F1; P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu	10	15
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Projektowanie kampanii społecznych	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat roli i znaczenia kampanii społecznych w aktywizowaniu społeczności lokalnych C2. Przekazanie wiedzy na temat sposobów realizacji kampanii społecznych C3. Kształtowanie umiejętności opracowywania i realizacji projektów kampanii społecznych C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: - Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowe wiadomości na temat wychowania Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Metoda projektu Mk3. Dyskusja Mk4. Analiza przypadków	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Społeczne oblicze marketingu T2. Formułowanie programów/kampanii społecznych T3. Komunikacja w działaniach społecznych T4. Tożsamość w działaniach społecznych T5. Badania i monitorowanie programów/kampanii społecznych T6. Budżet i fundusze w realizacji programów/kampanii społecznych T7. Wolontariat w realizacji programów	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T8. Programy i kampanie w różnych obszarach społecznych**Literatura podstawowa:**

1. Lusińska A., *Kampanie społeczne w służbie publicznej*, Wydawnictwo CeDeWu, Warszawa 2019;
2. Tkocz A., *Rola marketingu społecznego w kształtowaniu zmian społecznych*, PRACE NAUKOWE UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO WE WROCŁAWIU, nr 458, Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu, Wrocław 2016;
3. Szostek D., *Marketing społeczny na przykładzie kampanii „Młodzi patrzą na trzeźwo”*, *Ekonomia i Zarządzanie Zeszyty Naukowe* 1(1)/2016, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu, Toruń 2016;
4. Pawełczyk P., *Kampanie społeczne jako forma socjotechniki*, Wydawca Nieoczywiste, Warszawa 2015;
5. Lievrouw Leah A., *Media alternatywne i zaangażowanie społeczne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012.

Literatura uzupełniająca:

1. Tarczydło B., *Kampania społeczna w teorii i praktyce, (w) Wykorzystanie nowych mediów w public relations*, *Studia Ekonomiczne*, Uniwersytet Ekonomiczny, Katowice 2013;
2. *Spółeczność lokalna w działaniu. Kapitał społeczny. Potencjał społeczny. Lokalne governance*, red. T. Kaźmierczak, K. Hernik, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2008;
3. Sargeant A., *Marketing w organizacjach non profit*, Wolters Kluwer Polska, Kraków 2004;
4. Iwankiewicz-Rak, Barbara., *Marketing organizacji niedochodowych, (w) Aniela Styś (red.). Marketing usług*, Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 2003.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):**F1 ocena aktywność studenta na zajęciach****F2 przygotowanie projektu****P1 test wiedzy****Efekty uczenia się dla przedmiotu**

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, zagadnienia związane z projektowaniem kampanii społecznych w tym społeczne oblicze marketingu, formułowanie programów/kampanii społecznych oraz sposoby komunikacji w działaniach społecznych.	K_W01
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym znaczenie tożsamość w działaniach społecznych, wie jak przeprowadzić badania i monitorowanie programów/kampanii społecznych, jak je finansować i realizować.	K_W01
E3_U	Student potrafi scharakteryzować wymagania dotyczące projektowania i realizacji kampanii społecznych.	K_U01

E4_U	Student potrafi zastosować odpowiednie sposoby, typy i formy komunikacji niezbędne do badania, monitorowania, i realizacji kampanii społecznych.				K_U03 K_U09
E5_U	Student potrafi zaplanować i realizować programy i kampanie w różnych obszarach społecznych.				K_U11
E6_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu efektywnej realizacji programów i kampanii społecznych.				K_K05
E7_K	Student jest gotów do bycia liderem w różnych grupach.				K_K07 K_K03
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2, T3	Mk1	P1, F2
E2_W	K_W01	C2	T4 – T8	Mk1	P1, F2
Umiejętności					
E3_U	K_U01	C3	T1 – T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U03 K_U09	C3	T2, T3, T5, T6, T7, T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U11	C3	T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T8	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K07 K_K03	C1 – C4	T1 – T8	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Animacja w środowisku lokalnym	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat roli i znaczenia animatora i jego działań w środowisku lokalnym C2. Przekazanie wiedzy na temat lokalnych i kulturowych uwarunkowań działań animacyjnych C3. Kształtowanie umiejętności niezbędnych do podejmowania działań animacyjnych w środowisku lokalnym C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowe wiadomości na temat wychowania Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Metoda projektu Mk3. Dyskusja Mk4. Analiza przypadków	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Kultura - rozumienie pojęcia, wybrane konteksty: kultura i jej znaczenia T2. Animacja społeczno-kulturalna – geneza, rozwój koncepcji, perspektywa pedagogiczna T3. Obszary działań animatora w środowisku lokalnym T4. Lokalne uwarunkowania działań animacyjnych T5. Społeczność lokalna jako podmiot animacji - analiza wybranych małych grup i społeczności w kontekście działań animacyjnych	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

- T6.** Uczestnictwo młodzieży w kulturze: aktywność kulturalna młodego pokolenia, młodzież – (nie)uczestnicy kultury
- T7.** Wybranie przestrzenie aktywności seniorów
- T8.** Wybrane obszary optymalnego starzenia się człowieka w okresie późnej dorosłości
- T9.** Przeszłość – teraźniejszość – przyszłość seniorów jako podstawa wyznaczania kierunków w animacji społeczno-kulturalnej
- T10.** Rola animacji w utrwalaniu i kształtowaniu tożsamości środowisk lokalnych
- T11.** Pobudzanie do aktywności i samoorganizowania się małych społeczności - narzędzia wspierające udział obywateli w życiu społecznym

Literatura podstawowa:

1. Cichosz M., Lewicka M., Molesztak A., Animacja społeczno-kulturalna: współczesne wyzwania: młodzież i seniorzy jako odbiorcy kultury, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2018;
2. Kaźmierczak T., Bąbska B., Jordan P., Dudkiewicz M., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., *Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014;
3. Bąbska B., Rymśa M., *Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014;
4. *Animacja środowiska a edukacja i wychowanie na potrzeby jutra*, red. K. Segiet, K. Słupska-Kwiatkowska, GWHM „Milenium”, Gniezno 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. *Animacja współpracy środowiskowej*, red. M. Mendel, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2013;
2. Janoś-Kresło M., *Organizacje pozarządowe na rynku usług społecznych w Polsce*, Oficyna Wydawnicza Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2013;
3. *Małe szkoły w województwie kujawsko-pomorskim. Studium pedagogiczno-socjologiczne*, red. K. Marzec-Holka, A. Rutkowska, Agencja Reklamowo-Wydawnicza, Bydgoszcz 2012;
4. *Instytucje upowszechniania kultury w XXI wieku. Przeżytek czy nowa jakość?*, red. J. Sójka, M. Poprawski, P. Kieliszewski, Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2009;
5. *Społeczność lokalna w działaniu. Kapitał społeczny. Potencjał społeczny. Lokalne governance*, red. T. Kaźmierczak, K. Hernik, Fundacja Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2008;
6. Horbowski A., Potoczny J., *Edukacja i animacja społeczno-kulturowa dorosłych (diagnoza – potrzeby – prognozy)*, Wydawnictwo Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów 2007;
7. *Animacja współpracy środowiskowej na wsi*, red. M. Mendel, Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2005;
8. Świda-Ziemba H., *Młodzi w nowym świecie*, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2005.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu

Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego			
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, zagadnienia animacji społeczno-kulturalnej, zna obszary działań animatora w środowisku lokalnym, rolę animacji w utrwalaniu i kształtowaniu tożsamości środowisk lokalnych, wie jak pobudzić do aktywności i samoorganizowania się małe społeczności.	K_W01			
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i rozumie pojęcie kultury i jej znaczenia w odniesieniu do różnych grup wiekowych.	K_W01 K_W03			
E3_U	Student potrafi scharakteryzować rolę i zadania animatora w środowisku lokalnym.	K_U02			
E4_U	Student potrafi pobudzić do aktywności i samoorganizowania się małe społeczności, stosując przy tym adekwatne do grupy narzędzia.	K_U11 K_U13			
E5_U	Student potrafi scharakteryzować pojęcie kultury i jej znaczenia w odniesieniu do różnych grup wiekowych.	K_U02			
E6_K	Student jest gotowy do podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnych.	K_K06			
E7_K	Student jest gotów do bycia liderem w różnych grupach.	K_K03 K_K05			
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T2, T3, T5, T10, T11	Mk1	P1
E2_W	K_W01 K_W03	C2	T1, T4, T6, T7, T8, T9	Mk1	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U02	C3	T2, T3, T5, T10, T11	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U11 K_U13	C3	T5 – T11	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U02	C3	T1, T6, T7	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					

E6_K	K_K06	C1 – C4	T1 – T11	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K03 K_K05	C1 – C4	T1 – T11	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia		40	20		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15		
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin				75	
Liczba punktów ECTS				3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/Warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: <i>Praca z dzieckiem i rodziną zagrożoną uzależnieniem</i>	
Cele kształcenia:	
C1.	poznanie teoretycznych interpretacji ryzyka uzależnieniem, procesu współuzależnienia oraz czynników ochronnych dla dziecka i rodziny.
C2.	Poznanie podstawowych mechanizmów uzależnienia i współuzależnienia
C3.	kształtowanie umiejętności rozpoznawania czynników ryzyka uzależnieniem w oparciu o kryteria diagnostyczne i analizę sytuacji rodziny.
C4.	kształtowanie umiejętności integrowania oddziaływań profilaktycznych z procesami wspomagania rozwoju rodziny i dziecka.
C5.	kształtowanie praktycznych umiejętności podejmowania procesu wsparcia dziecka i rodziny zagrożonych uzależnieniem
C6.	kształtowanie umiejętności opracowywania strategii profilaktycznej i terapeutycznej dla rodziny i dziecka zagrożonych uzależnieniem.
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:	
Ws1.	Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą zasad i koncepcji pracy z dziećmi i rodziną.
Ws2.	Student ma podstawową wiedzę z zakresu psychologii i pedagogiki dotyczącą uzależnień.
Ws3.	Student ma wiedzę dotyczącą zachowań i sytuacji ryzykownych.

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Ws4.	Student posiada elementarną wiedzę z zakresu norm prawnych i etycznych dotyczących pracy z dzieckiem i rodziną.
Metody kształcenia:	
Mk1. Wykład	
Mk2. Dyskusja	
Mk3. Metody aktywizujące	
Program kształcenia (treści nauczania):	
T1.	Teoretyczne interpretacje ryzyka uzależnienia i współuzależnienia dzieci i rodziny..
T2.	Współczesne koncepcje profilaktyki i terapii uzależnień..
T3.	Rodzinne, środowiskowe, indywidualne czynniki ryzyka uzależnieniem.
T4.	Warunki i czynniki ochronne dziecka i rodziny.
T5.	Systemowe rozumienie sytuacji uzależnienia i ryzyka uzależnieniem.
T6.	Struktura procesu pracy z dzieckiem i rodziną zagrożoną uzależnieniem..
T7.	Ogólne zasady oddziaływań profilaktyki selektywnej i wskazującej.
T8.	Zakres oddziaływań profilaktyki wskazującej i selektywnej.
T9.	Metody pracy profilaktycznej z dzieckiem zagrożonym uzależnieniem.
T10.	Strategiczny model psychoprofilaktyki rodziny zagrożonej uzależnieniem.
T11.	Metody pracy terapeutycznej z dzieckiem i rodziną współuzależnioną.
T12.	Prawne i etyczne uwarunkowania pracy z uzależnieniami..
Literatura podstawowa:	
1. Jędruszek M., <i>Zachowania ryzykowne i uzależnienia</i>. Warszawa 2013. 2. Bradshaw J., <i>Zrozumieć rodzinę</i>, Warszawa 1994. 3. Dybowska E., <i>Teoria systemowa w pracy z rodziną</i>. Kraków 2012. 4. Joines V. Stewart I., <i>Analiza transakcyjna dzisiaj</i>, 2016. 5. Margasiński. A. (red), <i>Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania</i>. W-wa (2015) 6. Hemfelt R., Minirth F., Meier P., <i>Miłość to wybór o terapii współuzależnień</i>. Poznań 2014.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Miller P.M. (red.), <i>Terapia uzależnień. Metody oparte na dowodach naukowych</i>. Warszawa 2013 2. Miller W.R. Rollnick St., <i>Dialog motywujący</i>. Kraków 20015. 3. Rosengren D.B., <i>Rozwijanie umiejętności w dialogu motywującym</i>. Kraków2014. 4. Miller W.R., Forcehimes A.A., Zweben A., <i>Terapia uzależnień</i>. Kraków 20015. 5. Hayes S.C., Strosal K.D., Wilson K.G., <i>Terapia akceptacji i zaangażowania</i>. Kraków 2013.	
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):	
F1 Ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń	
F2 Ocena przygotowania do ćwiczeń	
F3 Ocena umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktycznych doświadczeniach.	
P1 Test wiedzy	
P2 Superwizja	

Efekty uczenia się dla przedmiotu					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się			Odniesienie efektu do efektu kierunkowego	
E1_W	Student zna teoretyczne interpretacje ryzyka uzależnieniem, uzależnień i współuzależnień. Wiedza ta ma charakter interdyscyplinarny.			K_W01	
E2_W	Student posiada interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną opisującą warunki i potencjał ochronny dla dziecka i rodziny oraz granice ryzyka uzależnieniem.			K_W01 K_W02	
E3_W	Student zna zasady, normy i uwarunkowania formalne organizowania działań profilaktycznych dla dzieci i rodziny.			K_W13	
E4_U	Student rozumie specyfikę oddziaływań psychoprofilaktycznych wobec dzieci i rodziny jako integralny element ogólnego funkcjonowania systemu rodzinnego i środowiska.			K_U02	
E5_U	Potrafi samodzielnie dokonywać analizy sytuacji, zachowań ryzykownych oraz wyselekcjonować czynniki ryzyka w oparciu o interdyscyplinarne zasoby wiedzy, w celu adekwatnego dostosowania metod i form profilaktyki.			K_U08 K_U09 K_U12	
E6_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania procesów profilaktycznych i wspomagających dla dziecka i rodziny zagrożonej współuzależnieniem			K_U05	
E7_K	Ma świadomość swojej pozycji w sytuacji profesjonalnego kontaktu z dzieckiem oraz rodziną.			K_K09	
E8_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z etycznymi regułami pracy z dziećmi i rodzinami.			K_K01 K_K04	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1, C2	T1, T2, T3, T7, T12	Mk1, Mk2, Mk3, Mk4	F2, P1
E2_W	K_W02 K_W01	C2, C3, C4	T1 – T7, T10, T12	Mk1, Mk2, Mk3, Mk4	F2, P1
E3_W	K_W13	C2	T12	Mk1, Mk3, Mk4	F1, P2
Umiejętności					

E4_U	K_U02	C3, C4, C5	T2 – T4, T8, T9, T11	Mk2, Mk3	F1, P1
E5_U	K_U08 K_U09 K_U12	C4, C5 C6	T6 – T11	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P2
E6_U	K_U05	C3, C4, C5, C6	T9 – T12	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P2
Kompetencje					
E7_K	K_K09	C2, C5	T7, T12	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P1,P2
E8_K	K_K01 K_K04	C2, C5	T7, T12	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P1, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?) superwizja	10	
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Pozyskiwanie funduszy społecznych na rzecz rozwoju środowiska lokalnego	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat pozyskiwania funduszy społecznych na rzecz rozwoju środowiska lokalnego. C2. Przekazanie wiedzy na temat pozyskiwania kapitału. Wskazanie podstawowych form i możliwości zdobycia kapitału. C3. Kształtowanie umiejętności niezbędnych do pozyskiwania funduszy zewnętrznych na rzecz rozwoju środowiska lokalnego. C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający: - Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowe wiadomości na temat środowiska lokalnego.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Metoda projektu Mk3. Dyskusja Mk4. Analiza przypadków	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Środowisko lokalne jako płaszczyzna działań. Znaczenie społeczności lokalnej. T2. Rola i znaczenie instytucji o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i pomocowych służących upowszechnianiu kultury i wspierających rodzinę T3. Organizacje pozarządowe i ich znaczenie w dynamizowaniu środowiska.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

- T4.** Wykorzystanie funduszy europejskich przez samorządy terytorialne w kontekście rozwoju ekonomiczno-gospodarczego gminy.
- T5.** Wykorzystanie środków pochodzących z funduszy europejskich przez samorządy terytorialne z programu finansowania.
- T6.** Fundusze europejskie w kontekście rozwoju gminy.
- T7.** Rola funduszy europejskich w kreowaniu rozwoju i innowacyjności.
- T8.** Fundusze Europejskie w strukturze strategii Unii Europejskiej.
- T9.** Uwarunkowania finansowe wykorzystania środków pomocowych.
- T10.** Konkurencyjność projektów europejskich.

Literatura podstawowa:

1. Gawrońska A., Inwestycje, ekologia, bezpieczeństwo, „Ranking samorządów” 2014, Warszawa 2014.
2. Kornberger-Sokołowska L., Zdanukiewicz J., Cieślak R., Jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci środków europejskich, Oficyna a Wolters Kluwer business, Warszawa 2012.
3. Churski, P. (2016). Geneza i przemiany europejskiej polityki spójności: Wnioski dla Polski, Poznań: UAM. Pobrane z: http://lublin.stat.gov.pl/files/gfx/lublin/pl/defaultstronaopisowa/1220/1/1/p_churski.pdf (10.02.2021).
4. Poździk, R. (2008). Fundusze unijne: zasady finansowania projektów ze środków unijnych w Polsce w latach 2007–2013. Lublin: Verba.
5. Rajca, L. (2014). Integracja Polski z Unią Europejską a funkcjonowanie polskiego samorządu terytorialnego. Wybrane aspekty. Toruń: Wyd. Adam Marszałek.

Literatura uzupełniająca:

1. Cieślak A., Gminni mistrzowie dotacji, „Rzeczpospolita” z dnia 8 marca 2010 r.
2. Grosse T.G., Olbrycht J., (2006), Trzeci raport kohezyjny Komisji Europejskiej – wnioski dla Polski, ISP, Analizy i Opinie nr 23, Warszawa.
3. Kosek-Wojnar M., Surówka K., (2007), Podstawy finansów samorządu terytorialnego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy

Efekty uczenia się dla przedmiotu		
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, zagadnienia dotyczące pozyskiwania funduszy społecznych na rzecz rozwoju środowiska lokalnego.	K_W01 K_W04
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym metody i techniki pozyskiwania kapitału. Wskazuje podstawowe formy i możliwości pozyskania funduszy społecznych.	K_W06 K_W08

					K_W13
E3_U	Student potrafi scharakteryzować zagadnienia aktywizowania środowisk, w tym ich uczestnictwo w kulturze oraz rolę i znaczenie instytucji o charakterze edukacyjnym, wychowawczym i pomocowych biorących udział w pozyskiwaniu funduszy społecznych.				K_U11
E4_U	Student potrafi wskazać uwarunkowania finansowe wykorzystania środków pomocowych.				K_U15 K_U09
E5_U	Student potrafi wskazać funkcjonowanie organizacji pozarządowych w zakresie aktywizowania środowisk lokalnych.				K_U01 K_U02
E6_K	Student jest gotowy do współpracy ze specjalistami w celu efektywnego pozyskiwania środków – funduszy społecznych na rzecz rozwoju środowiska lokalnego.				K_K05
E7_K	Student jest gotów do bycia liderem w różnych grupach.				K_K06 K_K02
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01 K_W04	C1	T1, T2, T3, T4, T9, T10	Mk1	P1
E2_W	K_W06 K_W08 K_W13	C2	T5, T6, T7, T8	Mk1, Mk4	P1
Umiejętności					
E3_U	K_U11	C3	T1, T2, T3, T4	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U15 K_U09	C3	T5, T6, T7, T8	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U01 K_U02	C3	T9, T10	Mk2 – Mk4	F1, F2
Kompetencje					
E6_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T10	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K06 K_K02	C1 – C4	T1 – T10	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach	
		stacjonarnych	niestacjonarnych
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Projekt socjalny w pracy środowiskowej	
Cele kształcenia C1. Przekazanie wiedzy na temat projektu socjalnego i jego znaczenia w pracy środowiskowej C2. Przekazanie wiedzy na temat zasad i sposobów tworzenia projektu socjalnego w pracy środowiskowej C3. Kształtowanie umiejętności tworzenia i realizacji projektu socjalnego i jego wykorzystania w pracy środowiskowej C4. Kształtowanie kompetencji zawodowych	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowe wiadomości na temat wychowania Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Metoda projektu Mk3. Dyskusja Mk4. Analiza przypadków	
Program kształcenia (treści nauczania): T1. Wprowadzenie do problematyki przedmiotu, T2. Pojęcie i rola projektu socjalnego. Rodzaje projektów socjalnych (indywidualne, grupowe, instytucjonalne) i ich specyfika. T3. Uwarunkowania realizacji projektu socjalnego w pracy środowiskowej. Złożoność projektu, tworzenie lokalnych strategii pomocowych.	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T4. Zasady konstruowania projektu socjalnego: opis problemu, elementy diagnozy, program działań społecznych a projekt socjalny, cele projektu, wykorzystanie zasobów, działania możliwe do podjęcia dla realizacji wyznaczonych celów, harmonogram zadań, określenie środków i zaplanowanie nakładów, wkład własny organizatorów w realizację projektu.

T5. Formy i sposoby oceny projektu socjalnego. Monitoring i ewaluacja projektu; cele i metody.

T6. Metodyka tworzenia projektu: wybór tematyki projektu, ustalenie grup opracowujących projekty, rozpoznanie roli i potencjału własnego projektu, wyznaczenie etapów postępowania projektującego, harmonogram prac w przygotowywanym.

T7. Przygotowanie projektów

T8. Prezentacja opracowanych projektów socjalnych na forum grupy; dyskusja i odpowiedzi.

Literatura podstawowa:

1. *Ewaluacja w pracy socjalnej: badania, kształcenie, praktyka*, pod red. nauk. J. Szymanowskiej, Oficyna Wydawnicza "Impuls", Kraków 2011;
2. Wolska-Prylińska D., *Projekt socjalny w kształceniu i działaniu społecznym*, Katowice 2010;
3. *Ewaluacja w służbach społecznych: praca zbiorowa*, pod red. B. Szatur-Jaworskiej, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej, Warszawa 2010;
4. Krasiejko I., *Praca socjalna w praktyce asystenta rodziny. Przykład Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach*, Katowice 2011;
5. Kaźmierczak T., Bąbska B., Jordan P., Dudkiewicz M., Mendel M., Popłońska-Kowalska M., *Organizator społeczności lokalnej – refleksyjny praktyk*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014;
6. Bąbska B., Rymsza M., *Organizowanie społeczności lokalnej – metodyka pracy środowiskowej*, Instytut Spraw Publicznych, Warszawa 2014.

Literatura uzupełniająca:

1. Miś L. (red.), *Praca socjalna skoncentrowana na rozwiązaniach*, Kraków 2008;
2. *Praca socjalna : teorie i metody : podręcznik akademicki*, Mel Gray, Stephen A. Webb ; red. nauk. J. Szmagański ; [tł. z ang. Barbara Maliszewska], Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2012;
3. Sutton C., *Psychologia dla pracowników socjalnych*, Gdańsk 2004 (rozdz. 8: Praca w społecznościach i grupach);
4. Meyer C. H., *Praktyka bezpośrednia w pracy socjalnej. Zarys ogólny* [w:] Wypisy z wybranych zagadnień pracy socjalnej. Zeszyt 5 UJ, Kraków 2000, s. 97-110;
5. *Współczesne wyzwania i metody pracy socjalnej*, pod red. W. Szymczak, Towarzystwo Naukowe KUL : Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, Lublin 2000
6. Robertis C. de, *Metodyka działania w pracy socjalnej*, Warszawa 1996;
7. Marynowicz-Hetka E., Piekarski J., *Wokół problemów działania społecznego*, Warszawa 2006.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 ocena aktywność studenta na zajęciach

F2 przygotowanie projektu

P1 test wiedzy					
Efekty uczenia się dla przedmiotu					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się			Odniesienie efektu do efektu kierunkowego	
E1_W	Student zna, na poziomie zaawansowanym, problematykę przedmiotu, zna pojęcie, rolę i rodzaje projektu socjalnego, a także uwarunkowania realizacji projektu socjalnego w pracy środowiskowej.			K_W01	
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i rozumie zasady, formy i sposoby konstruowania projektu socjalnego, oraz metodykę tworzenia projektu.			K_W01	
E3_U	Student potrafi scharakteryzować pojęcie, rolę i rodzaje projektu socjalnego, a także uwarunkowania realizacji projektu socjalnego w pracy środowiskowej.			K_U02 K_U03	
E4_U	Student potrafi wykonać projekt socjalny do pracy środowiskowej z wykorzystaniem znanych zasad, sposobów, form i metod jego konstruowania.			K_U08 K_U10	
E5_U	Student potrafi zaprezentować wykonany, wspólnie z grupą, projekt socjalny.			K_U13	
E6_K	Student jest gotowy do podejmowania działań na rzecz społeczności lokalnych.			K_K06	
E7_K	Student jest gotów do bycia liderem w różnych grupach.			K_K03 K_K05	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1, T2, T3	Mk1	P1, F2
E2_W	K_W01	C2	T4, T5, T6	Mk1	P1, F2
Umiejętności					
E3_U	K_U02 K_U03	C1, C3	T2, T3	Mk2 – Mk4	F1, F2
E4_U	K_U08 K_U10	C2, C3	T4, T5, T6, T7	Mk2 – Mk4	F1, F2
E5_U	K_U13	C3	T8	Mk2 – Mk4	F1, F2

Kompetencje					
E6_K	K_K06	C1 – C4	T1 – T8	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
E7_K	K_K03 K_K05	C1 – C4	T1 – T8	Mk1 – Mk4	F1, F2, P1
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach			
		stacjonarnych	niestacjonarnych		
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia		40	20		
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15		
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25		
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15		
	Inne (jakie?).....				
Sumaryczna liczba godzin		75			
Liczba punktów ECTS		3			

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Systemowe rozumienie rodziny	
Cele kształcenia:	
C1.	Przekazanie studentom wiedzy na temat systemowego podejścia do rozumienia rodziny
C2.	Przekazanie wiedzy na temat zasad prowadzenia terapii w rodzinach ze specyficznymi problemami
C3.	Kształtowanie umiejętności niezbędnych do pracy z rodzinami
C4.	Kształtowanie kompetencji zawodowych
Przedmiot wprowadzający: Pedagogika ogólna	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:	
Ws1.	Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną dotyczącą wychowania
Metody kształcenia: Mk1. Wykład konwersatoryjny Mk2. Dyskusja Mk3. Metody aktywizujące Mk4 Case study	
Program kształcenia (treści nauczania):	
T1.	Ogólna teoria systemów

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

T2.	Rodzina jako system – pojęcia opisujące rodzinę jako system, fazy w życiu rodziny z uwzględnieniem charakterystycznych problemów
T3.	Procesy emocjonalne w rodzinie
T4.	Struktura rodziny
T5.	Komunikacja w rodzinie
T6.	Strategie rodzinne
T7.	Pojęcie etosu, lojalność, mity i rytuały rodzinne.
T8.	Żałoba w rodzinie
T9.	Techniki diagnozowania rodziny
T10.	Metody psychoedukacji i profilaktyki w pracy z rodziną
T11.	Charakterystyka systemów rodzinnych ze specyficznymi problemami (niepełnosprawność w rodzinie, przemoc, rozwód, adopcja, bulimia, anoreksja)
T12.	System wsparcia samotnych rodziców
Literatura podstawowa:	
1. Krasiejko I., <i>Rodzina z dziećmi. Rodzina dysfunkcyjna</i>, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2018; 2. Joines V. Stewart I., <i>Analiza transakcyjna dzisiaj</i>, Dom Wydawniczy Rebis, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, Warszawa 2016; 3. Margasiński. A. (red), <i>Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania</i>, Pracownia Testów Psychologicznych PTP, Warszawa 2015; 4. <i>Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny</i>, (red.) De Barbaro B., Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 1999.	
Literatura uzupełniająca:	
1. Dybowska E., <i>Teoria systemowa w pracy z rodziną</i>, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie, Kraków 2012; 2. McGoldrick M., Gerson R., <i>Genogramy, rozpoznawanie i interwencja</i>, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2007; 3. Satir V., <i>Rodzina. Tu powstaje człowiek</i>, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2000; 4. Tryjarska B., <i>Bliskość w rodzinie</i>, Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR, Warszawa 2012; 5. Harris T., <i>Ja jestem ok – ty jesteś ok</i>, Dom Wydawniczy Rebis, Wydawnictwo Nauka i Innowacje, Warszawa 2009; 6. Bowlby J., <i>Teoria przywiązania</i>, Wydawnictwo GWP, Gdańsk 2008.	
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):	
F1 Ocena aktywności studenta podczas zajęć (udział w dyskusji, udział w warsztatach).	
F2 Ocena przygotowania do zajęć (ocena materiału opracowanego samodzielnie).	
F3 Ocena umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktycznych doświadczeniach.	
P1 Test wiedzy	
P2 Superwizja	

Efekty uczenia się dla przedmiotu ²					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się			Odniesienie efektu do efektu kierunkowego	
E1_W	Student zna, w stopniu zaawansowanym, ogólną teorię systemów a także pojęcia opisujące rodzinę jako system w tym fazy w życiu rodziny, procesy emocjonalne w rodzinie i jej strukturę, specyfikę komunikacji i strategię rodzinne. Zna pojęcie etosu, lojalności, mitów i rytuałów rodzinnych a także zagadnienia żałoby w rodzinie.			K_W03 K_W01	
E2_W	Student zna w stopniu zaawansowanym i rozumie techniki diagnozowania rodziny i metody psychoedukacji i profilaktyki w pracy z rodziną a także system wsparcia samotnych rodziców.			K_W13 K_W11	
E3_U	Student potrafi scharakteryzować ogólną teorię systemów a także pojęcia opisujące rodzinę jako system.			K_U02	
E4_U	Student potrafi wymienić i omówić fazy w życiu rodziny, procesy emocjonalne w rodzinie i jej strukturę, specyfikę komunikacji i strategię rodzinne, pojęcie etosu, lojalności, mitów i rytuałów rodzinnych a także zagadnienia żałoby w rodzinie.			K_U03	
E5_U	Student potrafi dobrać odpowiednie techniki diagnozowania rodziny i metody psychoedukacji i profilaktyki w pracy z rodzinami i rodzinami ze specyficznymi problemami, a także rodzinami niepełnymi.			K_U09	
E6_K	Student jest gotowy do samodzielnej pracy z rodzinami.			K_K06	
E7_K	Student jest gotowy do współpracy z różnymi specjalistami w pracy z rodzinami.			K_K05	
E8_K	Student jest gotowy do zachowania się w sposób profesjonalny w działalności praktycznej.			K_K09 K_K10	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W03 K_W01	C1	T1 – T8, T11	Mk1, Mk5	P1
E2_W	K_W13 K_W11	C2	T9, T10, T12	Mk1, Mk5	P1
Umiejętności					

² Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

E3_U	K_U02	C3	T1, T2	Mk2 – Mk4	F1, F2, F3, P2
E4_U	K_U03	C3	T3 – T8	Mk2 – Mk4	F1, F2, F3, P2
E5_U	K_U09	C3	T9 – T12	Mk2 – Mk4	F1, F2, F3, P2
Kompetencje					
E6_K	K_K06	C1 – C4	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F1, F2, F3, P1, P2
E7_K	K_K05	C1 – C4	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F1, F2, F3, P1, P2
E8_K	K_K09 K_K10	C1 – C4	T1 – T12	Mk1 – Mk4	F1, F2, F3, P1, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?)		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztat
Prowadzący:	
POZIOM STUDIÓW: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Sytuacje kryzysowe w rodzinie	
Cele kształcenia: C1. Poznanie teoretycznych interpretacji funkcjonowania systemów rodzinnych. C2. Poznanie ogólnych zasad i sposobów systemowej pracy profilaktycznej. C3. Kształtowanie umiejętności strategicznego oddziaływania profilaktycznego w obrębie systemu rodzinnego. C4. Przygotowanie do samodzielnego stosowania zasad systemowej koncepcji w doborze metod oddziaływań profilaktycznych. Interwencja kryzysowa a ustawa o pomocy społecznej. C5. Kształtowanie umiejętności praktycznych w pracy z rodziną. C6. Rozwijanie umiejętności opracowywania strategii metodycznej w pracy z systemem rodzinnym.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:	
Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną w zakresie funkcjonowania systemów rodzinnych. Ws2. Student ma wiedzę dotyczącą procesu rozwoju rodziny oraz obszarów ryzyka występujących w systemach rodzinnych.	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład Mk2. Dyskusja Mk3. Metody aktywizujące	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

Program kształcenia (treści nauczania):		
T1. Systemowe koncepcje funkcjonowania rodziny. T2. Dynamika systemu rodzinnego jako przedmiot oddziaływań profilaktycznych T3. Systemowe czynniki i warunki ochronne rodziny. T4. Systemowe i pozasystemowe obszary ryzyka. T5. Teoretyczne podstawy profilaktyki społecznej i psychoprofilaktyki rodziny. T6. Obszary oddziaływań profilaktyki systemowej w środowisku lokalnym, T7. Systemowa praca profilaktyczna z rodziną jako podmiotem dobrowolnym i niedobrowolnym T8. Prawne i etyczne uwarunkowania pracy z rodziną. T9. Problematyka interwencji kryzysowej w rodzinie.		
Literatura podstawowa: 1. Kubacka-Jasiecka D., Interwencja kryzysowa z perspektywy psychosocjokulturowego paradygmatu kryzysu, (w:) D. Kubacka-Jasiecka, K. Mudyń (red.), Kryzys. Interwencja i pomoc psychologiczna. Nowe ujęcia i możliwości, Toruń 2004. 2. Badura-Madej W., Podstawowe pojęcia teorii kryzysu i interwencji kryzysowej, (w:) W. Badura-Madej (wybór i oprac.), Wybrane zagadnienia interwencji kryzysowej. Poradnik dla pracowników socjalnych, Katowice 1999. 3. Heszen-Niejodek I. (red.), Teoretyczne i kliniczne problemy radzenia sobie ze stresem, Poznań 2002. 4. Kubacka-Jasiecka, A. Lipowska-Teutsch (red.), Oblicza kryzysu psychologicznego i pracy interwencyjnej, Kraków 1997. 5. Browne K., Herbert M.: Zapobieganie przemocy w rodzinie. Warszawa: Wydawnictwo Edukacyjne PARPA 1999. 6. Carson R.C., Butcher J.N., Mineka S.: Psychologia zaburzeń. Gdańsk: GWP 2003.		
Literatura uzupełniająca: 1. Buchanan A.: Cycles of Child Maltreatment. Chichester: Wiley 1996. 2. Dymek-Balcerek K.: Patologie zachowań społecznych. Radom: Wydawnictwo Politechniki Radomskiej 2000. 3. Fromm E.: Anatomia ludzkiej destruktywności. Poznań: Wydawnictwo „Rebis” 2002. 4. Goldstein A.P., Glick B., Gibbs J.C.: ART. Program Zastępowania Agresji. Warszawa: Instytut „Amity” 2004.		
Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca): F1 Ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń (udział w dyskusji, udział w warsztatach). F2 Ocena przygotowania do ćwiczeń (ocena prezentacji samodzielnie opracowanego materiału). F3 Ocena umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktycznych doświadczeniach. P1 test wiedzy		
Efekty kształcenia dla modułu		
Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna współczesne koncepcje oraz podstawy teoretyczne dotyczące systemowego funkcjonowania rodziny.	K_W03; K_W04; K_W07
E2_W	Student zna teoretyczne przesłanki dotyczące pracy profilaktycznej z rodziną ukierunkowanej na wzmocnienie potencjału ochronnego systemu rodzinnego oraz redukovanie czynników i warunków ryzyka.	K_W07; K_W12

E3_W	Student zna obowiązujące reguły etyczne, prawne i organizacyjne dotyczące profilaktycznego wspomagania rodziny.	K_W04; K_U12; K_W15; K_W04;
E4_U	Student rozumie podmiotowość klienta indywidualnego i rodziny w kontekście oddziaływań profilaktyki systemowej.	K_U03; K_U09; K_U16; K_U19;
E5_U	Potrafi wnioskować i dokonywać syntezy wiedzy dotyczącej metod i form oddziaływania profilaktycznych w systemie rodzinnym.	K_U01; K_U03; K_U05; K_U09; K_U14
E6_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania systemowych strategii profilaktycznych.	K_U02; K_U09
E7_K	Ma świadomość swojej roli w sytuacji profilaktycznego wspomagania systemu rodzinnego.	K_K03; K_K04; K_K10
E8_K	Podejmuje postawę i intencje zgodne z etycznymi regułami wsparcia społecznego.	K_K04

Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny

Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W03; K_W04; K_W07; K_W22	C1, C2	T1, T2, T3, T7	Mk1, Mk2, Mk3	F2, P1
E2_W	K_W07; K_W12; K_W19	C2, C3, C4.	T1. – T8	Mk1, Mk2, Mk3	F2, P1
E3_W	K_W04; K_U12; K_W15; K_W04	C2	T9	Mk1, Mk3	F1, P2
Umiejętności					
E4_U	K_U03; K_U09; K_U16; K_U19;	C3, C4, C5.	T2 – T4, T8.- T9	Mk2, Mk3	F1, P1
E5_U	K_U01; K_U03; K_U05; K_U09; K_U14	C4, C5. C6.	T6.- T9	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P1
E6_U	K_U02; K_U09	C4, C5. C6.	T9	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P1
Kompetencje					
E7_K	K_K03; K_K04; K_K10	C2, C3, C5.	T6, T9,T12.	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P1
E8_K	K_K04	C2, C3, C5.	T6, T9,T12.	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P1

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych	
		stacjonarne	niestacjonarne
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku kształcenia: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: <i>Ćwiczenia/warsztat</i>
Prowadzący:	
POZIOM STUDIÓW: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: Profilaktyka systemowa rodziny w środowisku lokalnym	
Cele kształcenia: C1. Poznanie teoretycznych interpretacji funkcjonowania systemów rodzinnych. C2. Poznanie ogólnych zasad i sposobów systemowej pracy profilaktycznej. C3. Kształtowanie umiejętności strategicznego oddziaływania profilaktycznego w obrębie systemu rodzinnego. C4. Przygotowanie do samodzielnego stosowania zasad systemowej koncepcji w doborze metod oddziaływań profilaktycznych C5. Kształtowanie umiejętności praktycznych w pracy z rodziną C6. Rozwijanie umiejętności opracowywania strategii metodycznej w pracy z systemem rodzinnym.	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji:	
Ws1. Student ma ogólną wiedzę pedagogiczną w zakresie funkcjonowania systemów rodzinnych Ws2. Student ma wiedzę dotyczącą procesu rozwoju rodziny oraz obszarów ryzyka występujących w systemach rodzinnych Ws3. Student ma umiejętność interpretowania zjawisk i procesów w kontekście teorii systemowej Ws4. Student zna i rozumie ogólne zasady wspomagania rodziny w obrębie systemu wsparcia społecznego	
Metody kształcenia: Mk1. Wykład Mk2. Dyskusja Mk3. Metody aktywizujące	
Program kształcenia (treści nauczania):	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

- T1.** Systemowe koncepcje funkcjonowania rodziny.
T2. Systemowe uwarunkowania rozwoju dziecka w rodzinie.
T3. Dynamika systemu rodzinnego jako przedmiot oddziaływań profilaktycznych
T4. Systemowe czynniki i warunki ochronne rodziny.
T5. Systemowe i pozasystemowe obszary ryzyka.
T6. Kontakt z rodziną w jej środowisku naturalnym w koncepcji systemowej.
T7. Teoretyczne podstawy profilaktyki społecznej i psychoprofilaktyki rodziny.
T8. Obszary oddziaływań profilaktyki systemowej w środowisku lokalnym
T9. Systemowa praca profilaktyczna z rodziną jako podmiotem dobrowolnym i niedobrowolnym
T10. Strategie profilaktyki systemowej rodziny w środowisku lokalnym.
T11. Podstawy metodyki pracy systemowej z rodziną.
T12. Prawne i etyczne uwarunkowania pracy z rodziną

Literatura podstawowa:

1. Bradshaw J., Zrozumieć rodzinę, Warszawa 1994.
2. De'Barbaro B., Wprowadzenie do systemowego rozumienia rodziny, Kraków 1995.
3. Dybowska E. Teoria systemowa w pracy z rodziną. Kraków 2012.
4. Joines V. Stewart I., Analiza transakcyjna dzisiaj, 2016.
5. Margasiński. A. (red) Rodzina w ujęciu systemowym. Teoria i badania. W-wa (2015)

Literatura uzupełniająca:

1. Satir V., Rodzina. Tu powstaje człowiek, Gdańsk 2000.
2. Tryjarska B.: Bliskość w rodzinie, Warszawa 2012.
3. Harris T., Ja jestem ok – ty jesteś ok., Poznań 2009.
4. Bowlby J., Teoria przywiązania, Gdańsk 2008.
5. Józefik, B. Iniewicz, G. Koncepcja przywiązania. Od teorii do praktyki klinicznej. Kraków 2008.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

- F1** Ocena aktywności studenta podczas ćwiczeń (udział w dyskusji, udział w warsztatach).
F2 Ocena przygotowania do ćwiczeń (ocena prezentacji samodzielnie opracowanego materiału).
F3 Ocena umiejętności zastosowania wiedzy teoretycznej w praktycznych doświadczeniach.
P1 test wiedzy
P2 superwizja

Efekty kształcenia dla modułu

Symbol efektu kształcenia	Opis efektu kształcenia	Odniesienie efektu do efektu kierunkowego
E1_W	Student zna współczesne koncepcje oraz podstawy teoretyczne dotyczące systemowego funkcjonowania rodziny	K_W03; K_W04; K_W07
E2_W	Student zna teoretyczne przesłanki dotyczące pracy profilaktycznej z rodziną ukierunkowanej na wzmocnienie potencjału ochronnego systemu rodzinnego oraz redukowanie czynników i warunków ryzyka.	K_W07; K_W12
E3_W	Student zna obowiązujące reguły etyczne, prawne i organizacyjne dotyczące profilaktycznego wspomagania rodziny.	K_W04; K_U12; K_W15; K_W04
E4_U	Student rozumie podmiotowość klienta indywidualnego i rodziny w kontekście oddziaływań profilaktyki systemowej.	K_U03; K_U09; K_U16; K_U19;
E5_U	Potrafi wnioskować i dokonywać syntezy wiedzy dotyczącej metod i form oddziaływania profilaktycznych w systemie rodzinnym	K_U01; K_U03; K_U05; K_U09; K_U14
E6_U	Posiada podstawową umiejętność samodzielnego projektowania systemowych strategii profilaktycznych	K_U02; K_U09

E7_K	Ma świadomość swojej roli w sytuacji profilaktycznego wspomagania systemu rodzinnego.				K_K03; K_K04; K_K10
E8_K	Podjmuje postawę i intencje zgodne z etycznymi regułami wsparcia społecznego				K_K04
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu kształcenia	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu kształcenia	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów oceny
Wiedza					
E1_W	K_W03; K_W04; K_W07	C1, C2	T1, T2, T3, T7, T11	Mk1, Mk2, Mk3	F2, P1
E2_W	K_W07; K_W12	C2, C3, C4.	T1. – T8. T11.	Mk1, Mk2, Mk3	F2, P1
E3_W	K_W04; K_U12; K_W15; K_W04	C2	T12 .	Mk1, Mk3	F1, P2
Umiejętności					
E4_U	K_U03; K_U09; K_U16; K_U19;	C3, C4, C5.	T2 – T4, T8.- T9.T11.	Mk2, Mk3	F1, P1
E5_U	K_U01; K_U03; K_U05; K_U09; K_U14	C4, C5. C6.	T6.- T11.	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P2
E6_U	K_U02; K_U09	C4, C5. C6.	T9 – T12	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P2
Kompetencje					
E7_K	K_K03; K_K04; K_K10; K_K11;	C2, C3, C5.	T6, T9,T12.	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P2
E8_K	K_K04; K_K12; K_K13	C2, C3, C5.	T6, T9,T12.	Mk1, Mk2, Mk3	F2, F3, P2

Formy zajęć i punkty ECTS			
Forma zajęć	Forma aktywności studenta	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych	
		stacjonarne	niestacjonarne
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim		
Ćwiczenia		40	20
Seminarium			
Praktyka zawodowa			
Lektorat			
Konwersatorium			
Wykład monograficzny			
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury	10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów	10	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu		
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń		
	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?) superwizja	10	
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	

Nazwa kierunku: PEDAGOGIKA ŚRODOWISKOWA	
Dziedzina nauk społecznych	
Rodzaj zajęć: C_Grupa zajęć do wyboru	Forma zajęć¹: Ćwiczenia/warsztaty
Prowadzący:	
Poziom studiów: studia pierwszego stopnia (VI PRK)	
Profil kształcenia: praktyczny	
Nazwa podstawowej jednostki organizacyjnej uczelni prowadzącej kierunek: Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych	
Nazwa przedmiotu kształcenia: <i>Socjotechniki w pracy środowiskowej</i>	
Cele kształcenia C1. Zapoznanie studentów z podstawami procesu grupowego C2. Zapoznanie studentów z metodami i technikami pracy grupowej C3. Zdobywanie podstawowych umiejętności związanych z prowadzeniem grupy	
Przedmiot wprowadzający:	
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji: Ws1. Podstawowa wiedza z socjologii Ws2.	
Metody kształcenia: Mk1. Opis Mk2. Ćwiczenia praktyczne Mk3. Dyskusja	
Program kształcenia (treści nauczania): Poniższe treści realizowane będą z wykorzystaniem symulatora T1. Socjotechnika wychowania resocjalizacyjnego – definicje i podstawowe problemy. Proces grupowy T2. Socjotechnika oraz jej zastosowanie do najgroźniejszych przejawów patologii społecznej w odniesieniu do poszczególnych grup wychowawczych T3. Praca w środowisku lokalnym oraz dobór odpowiednich socjotechnik postępowania w pracy środowiskowej (np. perswazja, manipulacja, intensyfikacja lęku, technika mostu, generalizowanie, postawienie się powyżej, wyprowadzenie, osoby z równowagi, ostoja spokoju, czy przestał pan	

¹ Realizowane formy zajęć: wykład, ćwiczenia, seminarium, praktyka studencka, lektorat, konwersatorium, wykład monograficzny.

już... Czy nadal uważa pan, że..., kolejność)

T4. Sposoby identyfikacji przejawów patologii społecznej w społeczności lokalnej i działania uodporniające jednostkę na nie

T5. Opracowywanie programów zajęć indywidualnych i grupowych z zastosowaniem socjotechniki

T6. Socjotechniczne sposoby przezwyciężania barier społecznej indolencji dla zapewnienia pełnego rozwoju osobistego jednostek marginalizowanych

T7. Pomiar skuteczności stosowanych socjotechnik w wychowaniu w kontekście zróżnicowanych patologii.

Literatura podstawowa:

1. Cialdini R., Wywieranie wpływu na ludzi. Teoria i praktyka, GWP, Gdańsk 2016;

2. Hadnagy Ch., Wilson P., Socjotechnika. Sztuka zdobywania władzy nad umysłami, Wydawnictwo Onepress, Warszawa 2017.

Literatura uzupełniająca:

1. Karwat M., Podstawy socjotechniki dla politologów, polityków i nie tylko, Wydawnictwo Difin, Warszawa 2014.

Sposoby oceny (f – formująca, p – podsumowująca):

F1 obecność i przygotowanie do zajęć

P1 prace zaliczeniowa

P2 test

Efekty uczenia się dla przedmiotu ²					
Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się			Odniesienie efektu do efektu kierunkowego	
E1_W	Student posiada zaawansowaną wiedzę na temat procesu grupowego i technik pracy grupowej.			K_W01	
E2_W	Student zna zasady przygotowywania zajęć środowiskowych w placówkach z wykorzystaniem odpowiednich socjotechnik.			K_W01	
E3_U	Student potrafi dobrać odpowiednie socjotechniki postępowania do pracy środowiskowej dla poszczególnych grup.			K_U09	
E4_U	Student posiada umiejętności niezbędne do przygotowania programów zajęć środowiskowych, indywidualnych i grupowych z zastosowaniem socjotechniki.			K_U09	
E5_K	Student jest gotowy do podejmowania zadań grupowych i indywidualnych.			K_K05 K_K07	
E6_K	Student jest świadomy znaczenia podmiotowego i indywidualnego traktowania każdego podopiecznego z grup.			K_K08	
Tabela odniesień efektów uczenia się do celu kształcenia, treści kształcenia, metod kształcenia i sposobów oceny					
Symbol efektu uczenia się	Odniesienie danego efektu do efektu kierunkowego	Odniesienie danego efektu do celu	Odniesienie danego efektu do treści kształcenia (nauczania)	Odniesienie danego efektu do metod kształcenia	Odniesienie danego efektu do sposobów

² Efekty uczenia się dla przedmiotu zgodne z efektami kierunkowymi.

		kształcenia			oceny
Wiedza					
E1_W	K_W01	C1	T1	Mk1, Mk3	F1, P2
E2_W	K_W01	C2	T2, T3	Mk1, Mk3	F1, P2
Umiejętności					
E3_U	K_U09	C3	T4 – T7	Mk2, Mk3	F1, P1
E4_U	K_U09	C3	T4 – T7	Mk2, Mk3	F1, P1
Kompetencje					
E5_K	K_K05 K_K07	C1 – C3	T1 – T7	Mk1 – Mk3	F1, P1, P2
E6_K	K_K08	C1 – C3	T1 – T7	Mk1 – Mk3	F1, P1, P2
Formy zajęć i punkty ECTS					
Forma zajęć	Forma aktywności studenta			Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności na studiach niestacjonarnych	
Wykład	Kontakt z nauczycielem akademickim				
Ćwiczenia/warsztat				40	20
Seminarium					
Praktyka zawodowa					
Lektorat					
Konwersatorium					
Wykład monograficzny					
Praca własna studenta	Czytanie wskazanej literatury			10	15
	Rozwiązywanie zadań i problemów			20	25
	Przygotowanie projektu/prezentacji/referatu				
	Przygotowanie sprawozdania z wykonanych ćwiczeń				

	Przygotowanie się do zaliczenia	5	15
	Przygotowanie się do egzaminu		
	Inne (jakie?).....		
Sumaryczna liczba godzin		75	
Liczba punktów ECTS		3	